

SPRÁVA O HODNOTENÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Zlaté Moravce na roky 2015 - 2025

podľa Prílohy č. 4 k zákonu NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na ŽP
a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

jún 2016

OBSAH

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI (1)

1. Označenie (1)
2. Sídlo (1)
3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, od ktorého možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie (1)

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE (1)

1. Názov (1)
2. Územie (SR, kraj, okres, obec) (3)
3. Dotknuté obce (3)
4. Dotknuté orgány (3)
5. Schvaľujúci orgán (4)
6. Obsah a hlavné ciele strategického dokumentu a jeho vzťah k iným strategickým dokumentom (4)

III. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA (7)

1. Informácie o súčasnom stave životného prostredia vrátane zdravia a jeho pravdepodobný vývoj, ak sa strategický dokument nebude realizovať (7)
2. Informácia vo vzťahu k environmentálne obzvlášť dôležitým oblastiam, akými sú navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti a pod. (20)
3. Charakteristika životného prostredia vrátane zdravia v oblastiach, ktoré budú pravdepodobne významne ovplyvnené (24)
4. Environmentálne problémy vrátane zdravotných problémov, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického dokumentu (25)
5. Environmentálne aspekty vrátane zdravotných aspektov zistených na medzinárodnej, národnej a inej úrovni, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického dokumentu, ako aj to, ako sa zohľadnili počas prípravy strategického dokumentu (28)

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU VRÁTANE ZDRAVIA (29)

1. Pravdepodobne významné environmentálne vplyvy na životné prostredie a vplyvy na zdravie (29)

V. NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE (30)

1. Opatrenia na odvrátenie, zníženie alebo zmiernenie prípadných významných negatívnych vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia, ktoré by mohli vyplývať z realizácie strategického dokumentu (30)

VI. DÔVODY VÝBERU ZVAŽOVANÝCH ALTERNATÍV ZOHĽADŇUJÚCICH CIELE A GEOGRAFICKÝ ROZMER STRATEGICKÉHO DOKUMENTU A OPIS TOHO, AKO BOLO VYKONANÉ VYHODNOTENIE VRÁTANE ŤAŽKOSTÍ S POSKYTOVANÍM POTREBNÝCH INFORMÁCIÍ, AKO NAPR. TECHNICKÉ NEDOSTATKY ALEBO NEURČITOSTI (34)

VII. NÁVRH MONITOROVANIA ENVIRONMENTÁLNYCH VPLYVOV VRÁTANE VPLYVOV NA ZDRAVIE (34)

VIII. PRAVDEPODOBNE VÝZNAMNÉ CEZHRANIČNÉ ENVIRONMENTÁLNE VPLYVY VRÁTANE VPLYVOV NA ZDRAVIE (38)

IX. NETECHNICKÉ ZHRNUTIE POSKYTNUTÝCH INFORMÁCIÍ (38)

X. INFORMÁCIA O EKONOMICKEJ NÁROČNOSTI (41)

XI. ZOZNAM RIEŠITEĽOV A ORGANIZÁCIÍ, KTORÉ SA PODIEĽALI NA VYPRACOVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU (42)

XII. DÁTUM A POTVRDENIE SPRÁVNOSTI A ÚPLNOSTI ÚDAJOV PODPISOM (PEČIATKOU) OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU OBSTARÁVATEĽA (42)

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. Označenie

Mesto Zlaté Moravce

2. Sídlo

Mesto Zlaté Moravce

Mestský úrad Zlaté Moravce, 1. mája 2, 953 01 Zlaté Moravce

3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, od ktorého možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie

Primátor: PaedDr. Dušan Husár, primator@zlatemoravce.eu

Zástupca primátora: Ing. Marek Holub

Prednosta: Ing. Marián Kováč

Adresa: Mestský úrad Zlaté Moravce, 1. mája 2, 953 01 Zlaté Moravce

Tel./Fax: 037/6923925

e-mail: podatelna@zlatemoravce.eu

Poverená osoba: PaedDr. Klaudia Ivanovičová, mestská poslankyňa, Mestský úrad Zlaté Moravce, 1. mája 2, 953 01 Zlaté Moravce, 037/6426422, mkskzlatemoravce@gmail.com

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. Názov

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MESTA ZLATÉ MORAVCE NA ROKY 2015 - 2025

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta (ďalej len „PHSR“) je strategický strednodobý dokument, ktorý sa vypracováva na obdobie 7 rokov s dlhodobým výhľadom na 10 až 14 rokov. PHSR spolu s územným plánom, je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie. PHSR koncepčne, systémovo analyzuje a určuje budúcnosť rozvoja spolu s činnosťami, investičnými projektmi so zdrojovým krytím na jej zabezpečenie. Vytvára rámec, ktorého naplnenie bude zárukou, že PHSR nebude zbytočne rozsiahlym a len popisným zoznamom nereálnych zámerov (zoznamom vecí, na ktoré mesto nemá peniaze), ale skutočným strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť rast životnej úrovne na konkrétnom území.

Cieľom dokumentu je na základe komplexnej analýzy územia mesta, jeho silných a slabých stránkach, identifikovaných rozvojových potrebách stanoviť stratégiu jeho ďalšieho rozvoja v rôznych oblastiach tak, aby bol zabezpečený optimálny hospodársky a sociálny rozvoj mesta v súlade s požiadavkami vyváženého a udržateľného rozvoja.

Vypracovanie PHSR vyplýva zo Zákona č. 309/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý obsah PHSR definuje v §8, odseku 3. PHSR mesta Zlaté Moravce na roky 2015 - 2025 je vypracovaný podľa novej verzie Metodiky na vypracovanie PHSR obcí/miest/VÚC v zmysle novely Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja schválenej vládou SR 18. júna 2014.

PHSR mesta Zlaté Moravce bol vypracovaný formou úplného spracovania „na kľúč“ v období december 2014 až október 2015 s pomocou externých odborníkov, Regionálnej poradenskej spoločnosti a. s.. Zapojenie verejnosti do tvorby PHSR a komunikácia s verejnosťou boli realizované prostredníctvom dotazníkového prieskumu názorov a požiadaviek občanov na budúci rozvoj mesta, zverejňovaním informácií na webovom sídle mesta, na úradnej tabuli mesta a prostredníctvom pracovných stretnutí spracovateľov dokumentu a stretnutí s verejnosťou.

Oznámenie o vypracovaní posudzovaného strategického dokumentu PHSR mesta Zlaté Moravce na roky 2015-2025 bolo predložené príslušnému orgánu, Okresnému úradu Zlaté Moravce, odboru starostlivosti o životné prostredie, obstarávateľom strategického dokumentu, Mestom Zlaté Moravce, zastúpeným primátorom mesta MVDr. Martou Balážovou v zmysle §5 Zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Príslušný orgán doručil Oznámenie podľa §6 ods. 2 uvedeného zákona dotknutým orgánom, schvaľujúcemu orgánu a dotknutým obciam. Oznámenie bolo zverejnené na úradnej tabuli mesta v období od 26. 1. do 9. 2. 2016. Strategický dokument bol k nahliadnutiu v kancelárii oddelenia stavebného a hospodárskej činnosti na MsÚ v Zlatých Moravciach, elektronicky prostredníctvom internetovej stránky Mesta Zlaté Moravce a tiež prostredníctvom webového sídla Ministerstva ŽP SR (enviroportal). Spolu s Oznámením boli oznámené aj miesto a čas konania konzultácií podľa §63 uvedeného zákona. V stanovenej dobe neboli od dotknutej verejnosti predložené žiadne námietky, návrhy ani pripomienky. K Oznámeniu boli príslušnému orgánu doručené písomné stanoviská oslovených subjektov. Kľúčové pripomienky a požiadavky boli po preštudovaní a prerokovaní so zainteresovanými subjektami na stretnutí konanom 22. 2. 2016 na Okresnom úrade Zlaté Moravce, odbore starostlivosti o ŽP, v zmysle §8 uvedeného zákona sformulované do rozsahu hodnotenia (list č. OU-ZM-OSZP-2016/000253-31 VA zo dňa 22. 2. 2016). Rozsah hodnotenia bol doručený zainteresovaným subjektom a bol zverejnený v zmysle zákona.

Rozsah hodnotenia určil varianty pre ďalšie hodnotenie – nulový variant (sta, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaný strategický dokument neprijal a následne nerealizoval) a variant strategického dokumentu predložený v Oznámení o strategickom dokumente. Boli stanovené všeobecné podmienky, ktoré stanovovali spracovanie Správy o hodnotení strategického dokumentu a vypracovanie návrhu strategického dokumentu, ako aj špecifické požiadavky. V zmysle Rozsahu hodnotenia, ako aj v zmysle Prílohy č. 4 zákona, bola spracovaná predkladaná Správa o hodnotení strategického dokumentu PHSR mesta Zlaté Moravce na roky 2015-2025.

Informačnými zdrojmi použitými pre vypracovanie PHSR mesta Zlaté Moravce boli aktuálna legislatíva EÚ a SR z oblasti regionálneho rozvoja a obecného zriadenia, územnoplánovacia dokumentácia Mesta Zlaté Moravce, relevantné strategické dokumenty EÚ a SR, relevantné interné materiály mesta Zlaté Moravce, údaje Štatistického úradu SR a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, výsledky dotazníkového prieskumu.

Financovanie spracovania PHSR bolo zabezpečené z vlastných zdrojov mesta.

2. Územie

Mesto Zlaté Moravce, okres Zlaté Moravce, Nitriansky kraj.

3. Dotknuté obce

Mesto Zlaté Moravce
Obec Beladice
Obec Čaradice
Obec Červený Hrádok
Obec Čierne Kľačany
Obec Hostie
Obec Hostovce
Obec Choča
Obec Jedľové Kostolany
Obec Kostolany pod Tribečom
Obec Machulince
Obec Malé Vozokany
Obec Mankovce
Obec Martin nad Žitavou
Obec Nemčiňany
Obec Neverice
Obec Nevidzany
Obec Ladice
Obec Lovce
Obec Obyce
Obec Sľažany
Obec Skýcov
Obec Slepčany
Obec Tekovské Nemce
Obec Tesárske Mlyňany
Obec Topoľčianky
Obec Veľčice
Obec Veľké Vozokany
Obec Vieska nad Žitavou
Obec Volkovce
Obec Zlatno
Obec Žikava
Obec Žitavany
Obec Melek (okr. Nitra)

4. Dotknuté orgány

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR
Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja
Okresný úrad Zlaté Moravce, odbor starostlivosti o životné prostredie
Okresný úrad Zlaté Moravce, odbor krízového riadenia
Okresný úrad Nitra, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
Okresný úrad Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky
Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Nitre
Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, odbor strategických činností

Krajský pamiatkový úrad v Nitre

5. Schvaľujúci orgán

Mestské zastupiteľstvo Mesta Zlaté Moravce.

6. Obsah a hlavné ciele strategického dokumentu a jeho vzťah k iným strategickým dokumentom

PHSR mesta Zlaté Moravce na roky 2015 – 2025 predstavuje rozsiahly strednodobý programový dokument (137 strán + prílohy) rozvoja mesta Zlaté Moravce na obdobie uvedených rokov spracovaný podľa Zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov (Zákona č. 309/2014 Z. z.).

Obsah strategického dokumentu

Obsah a štruktúra strategického dokumentu vychádzajú z uvedeného Zákona, ako aj z Metodiky na vypracovanie PHSR obcí/miest/VÚC, verzia 2.0, vydanéj Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR.

PHSR mesta Zlaté Moravce na roky 2015 - 2025 v súlade s §8, ods. 3 obsahuje:

Úvod

Analytickú časť

Komplexné hodnotenie a analýza východiskovej situácie mesta s väzbami na širšie územie a odhad budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja územia mesta.

- História mesta a kultúrne pamiatky
 - História mesta
 - Kultúrnohistorické hodnoty územia
 - Významné osobnosti mesta
 - Kultúrne a historické pamiatky
- Poloha a prírodné podmienky
 - Prírodné podmienky
- Štruktúra obyvateľstva
- Ekonomická štruktúra
- Technická infraštruktúra
 - Technická a dopravná infraštruktúra
 - Súčasný stav kvality životného prostredia
 - Odpadové hospodárstvo
- Sociálna infraštruktúra
 - Domový a bytový fond
 - Služby obyvateľstvu
 - Rekreácia, cestovný ruch a šport
- Vplyv miestnej samosprávy na ekonomiku mesta
 - Mestský majetok a jeho využitie
 - Finančné a rozpočtové hospodárenie mesta
- Názory a požiadavky občanov na budúci rozvoj mesta
- Analýza vonkajšieho prostredia
- SWOT analýza
- Zhodnotenie hlavných disparít a faktorov rozvoja

Strategickú časť

Vízia mesta, formulácia a návrh stratégie, výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách - oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna)

Programovú časť

- Opatrenia a aktivity podľa jednotlivých oblastí
- Súbor ukazovateľov výstupu a výsledkov vrátane východiskových a cieľových hodnôt

Realizačnú časť

- Popis úloh jednotlivých partnerov pre realizáciu PHSR
- Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie PHSR
- Stručný popis komunikačnej stratégie
- Monitorovanie a hodnotenie
- Akčný plán

Finančnú časť

- Indikatívny finančný plán
- Model viaczdrojového financovania
- Hodnotiaci tabuľka pre výber projektov

Záver

Prílohy

Príloha č. 1 - Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR

Príloha č. 2 – Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR (Východiskové strategické a koncepčné dokumenty, súvisiaca legislatíva)

Príloha č. 3 – Zoznam skratiek použitých v PHSR

Príloha č. 4 – Zoznam termínov

Príloha č. 5 – Organizačná štruktúra MsÚ Zlaté Moravce

Príloha č. 6 – Ex-post hodnotenie

Príloha č. 7 – Ex-ante hodnotenie

Príloha č. 8 – OZ a športové kluby

Dokument má 137 strán.

Hlavné ciele strategického dokumentu

Strategický cieľ PHSR, ako aj parciálne ciele, vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja Zákona NR SR č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj

inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia – prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifik regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov, vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho

negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunít, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne, zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia atď.

Pre Mesto Zlaté Moravce bol navrhnutý hlavný strategický cieľ definovaný vo vízii mesta:

Zlaté Moravce – bezpečné a atraktívne mesto s modernou samosprávou mesta interaktívne komunikujúcou so svojimi obyvateľmi, poskytujúce komplexnú ponuku obchodov a služieb, podmienky pre zdravý, plnohodnotný a harmonický život lokálneho obyvateľstva s kvalitnou technickou, sociálnou infraštruktúrou a priestorom pre aktívne trávenie voľného času pre občanov všetkých vekových kategórií v ekologicky príťažlivom a zdravom životnom prostredí.

Vízia mesta sa vzťahuje k dlhodobému časovému obdobiu a predstavuje určitý očakávaný stav.

Prostredníctvom tohto dokumentu sa mesto stará o všestranný rozvoj svojho územia a o uspokojenie potrieb svojich obyvateľov.

Stratégia vyplýva z názorov a požiadaviek obyvateľov mesta, zo SWOT analýzy a realizovaných analýz. Definovanie globálneho cieľa a strategických cieľov v jednotlivých oblastiach rozvoja mesta je dôležité, najmä z hľadiska naplnenia rozvojových zámerov a priorít mesta Zlaté Moravce.

Globálne ciele predstavujú:

V *Prioritnej oblasti HOSPODÁRSKEJ*: Rozvoj hospodárskej základne prostredníctvom podpory podnikateľského sektora s dôrazom na rozvoj cestovného ruchu, dopravnej a technickej infraštruktúry a cyklopravy.

V *Prioritnej oblasti SOCIÁLNEJ*: Zvyšovanie kvality života miestnych obyvateľov prostredníctvom podpory a rozvoja školskej a sociálnej infraštruktúry, zariadení zdravotnej a sociálnej starostlivosti a zariadení pre kultúru a šport.

V *Prioritnej oblasti ENVIRONMENTÁLNEJ*: Cieľom je ochrana životného prostredia s dôrazom na zefektívnenie a skvalitnenie environmentálnej infraštruktúry a starostlivosti o životné prostredie.

V rámci každej oblasti bolo definovaných niekoľko špecifických cieľov:

V *Prioritnej oblasti HOSPODÁRSKEJ*: podpora podnikateľského prostredia a zvýšenie zamestnanosti, kvalitné, bezpečné a udržiavané miestne komunikácie, doprava a bezpečnosť, cykloprava, rozvoj cestovného ruchu, dobudovanie technickej infraštruktúry.

V *Prioritnej oblasti SOCIÁLNEJ*: rekonštrukcia a skvalitnenie materiálovo technického zabezpečenia predškolského a školského zariadenia, skvalitnenie a rozvoj sociálnej a zdravotníckej infraštruktúry, zabezpečenie komfortu života obyvateľov mesta, podpora zariadení kultúry a športu.

V *Prioritnej oblasti ENVIRONMENTÁLNEJ*: skvalitnenie environmentálnej infraštruktúry, revitalizácia verejných priestranstiev a starostlivosť o životné prostredie.

Vzťah k iným strategickým dokumentom

Dokument je v súlade s relevantnými strategickými dokumentmi SR a EÚ.

PHSR je v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnej stratégii regionálneho rozvoja SR, ktorá deklaruje: Regióny budú schopné využívať svoj vnútorný potenciál ako svoju konkurenčnú výhodu za účelom zvyšovania kvality života lokálneho obyvateľstva, a zároveň v jednotlivých regiónoch budú znižované vnútroregionálne rozdiely.

PHSR vychádza z Programu rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja (NSK) 2012-2018, z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Zlaté Moravce – aktualizácia 2011-2013, z Programu odpadového hospodárstva.

Dokument bol vypracovaný v zmysle záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie mesta Zlaté Moravce. Územný plán mesta Zlaté Moravce (Ing. arch. Michal Borguľa, CSc. a kol., 2000) bol spracovávaný v rokoch 1998 – 2001 a schválený MsZ Zlaté Moravce dňa 15.3.2001. Obstarávanie nového územného plánu bolo schválené uznesením MsZ Zlaté Moravce dňa 22.9.2011. Zadanie bolo schválené uznesením MsZ dňa 23.2.2012 a stanovuje hlavné ciele a požiadavky na riešenie, vrátane požiadaviek na samotnú úpravu, formu a rozsah dokumentu.

III. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

1. Informácie o súčasnom stave životného prostredia vrátane zdravia a jeho pravdepodobný vývoj, ak sa strategický dokument nebude realizovať

Poloha

Mesto Zlaté Moravce leží na sútoku rieky Žitava a Hostianskeho potoka (Zlatnianka). Podľa geomorfologického členenia Slovenska patrí mesto Zlaté Moravce do Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá Dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina, celku Podunajská pahorkatina a oddielu Žitavská niva.

Administratívne sa mesto nachádza na západnom Slovensku, v Nitrianskom kraji, 29 km východne od krajského mesta Nitry.

Mesto Zlaté Moravce je centrom zlatomoraveckého regiónu Horné Požitavie.

Súradnicovo sú Zlaté Moravce umiestnené na 48° 23's.z.š. a na 18°24' v.z.d.

Nadmorská výška mesta je 196 m, rozpätie nadmorských výšok v rámci katastrálneho územia mesta sa pohybuje od 170 do 714 m n. m.

Výmera katastra mesta predstavuje 27,154 km².

Osídlenie

Prvá písomná zmienka o meste Zlaté Moravce, ale i o ďalších osadách v jeho blízkosti bola v Zoborskej listine benediktínskeho Opátstva sv. Ypolita v Nitre z r. 1113, kde kráľ Koloman daroval niektoré majetky zoborskému kláštoru. Zlaté Moravce sa tu spomínajú ako villa Morowa.

Osídlenie územia Zlatých Moraviec je však oveľa staršie, prvé stopy po pohybe človeka v tejto oblasti sú z neolitu - sídlisko volútovej a lengyelskej kultúry, žiarové pohrebisko lužickej kultúry z ml. doby bronzovej, germánske sídlisko z 2. - 3. stor., slovanské sídlisko z 11. - 13. stor., a iné).

Od 1735 sa stali Moravce, neskôr už Zlaté Moravce, stálym sídlom Tekovskej stolice až do r. 1918. Po rozpade Rakúsko-Uhorska a po vzniku 1. Československej republiky až do r. 1922 boli naďalej sídlom

Tekovskej župy. Od r. 1861 až do r. 1960 boli Zlaté Moravce okresným mestom. K tomuto privilegiu sa dostalo opäť v r. 1996.

Mesto je v súčasnosti tvorené mestskými časťami: Zlaté Moravce, Chyzerovce, Prílepy.

Nachádzajú sa tu objekty komplexnej aj individuálnej bytovej zástavby. Priemerný vek domov v správe mesta je 47,5 rokov. Byty prvej kategórie sú napojené na plyn. Verejný vodovod, kanalizáciu a splachovací záchod s kúpeľňou majú všetky byty.

Zlaté Moravce, podobne ako ostatné mestá na Slovensku, majú polyfunkčný charakter. Mesto má predpoklady pre ďalší rozvoj predovšetkým svojou polohou, demografickou skladbou, sústredovaním školstva, kultúry a podnikateľských aktivít regionálneho významu, svojimi výrobnými kapacitami a pod.

Geologické, geomorfologické a pedologické pomery

Na geologickej stavbe širšieho okolia dotknutého územia sa podieľajú horniny kryštalinika (granity, metamorfity) a mezozoika (vápence, kremence) pohoria Tribeč a neovulkanity Pohronskeho Inovca (prevažne pyroxenické andezity) a sedimenty neogénu a kvartéru Nitrianskej pahorkatiny.

Na geologickej stavbe územia Zlatých Moraviec sa podieľajú sedimenty neogénu a kvartéru. Neogén je zastúpený ílmi, slieňitými ílmi a štrkopiesčitými súvrstviami s horizontami artézskej vody. Kvartér tvoria sprašové a polygenetické hliny a fluvialne sedimenty (ílovité hliny, piesčité hliny a íly, štrky).

Reliéf je rovinný až mierne zvlnený pahorkatinový nížinný, smerom k pohoriam Trábeč a Pohorský Inovca stredne zvlnený.

Nivy sú pokryté fluvizemami modálnymi až glejovými, sú to pôdy hlboké, stredne ťažké (hlinité) až ťažké (ílovohlinité). V poľnohospodársky využívanom území prevažujú kvalitné hlboké hlinité hnedozeme a luvizeme, modálne až pseudoglejové. Najrozšírenejšími pôdami v podhorskej až horskej oblasti sú kambizeme, modálne, pseudoglejové, luvizemné. V zastavaných územiach vznikli kultizemné subtypy uvedených pôdných typov až antrozeme.

Hydrologické a hydrogeologické pomery

Územie mesta patrí do povodia rieky Žitava (4-21-13), najvýznamnejšieho ľavostranného prítoku rieky Nitra (4-21-14)(vlieva sa pri obci Martovce). Povodie Žitavy má rozlohu 1244 km², riečna sieť je vejárovitá. Tok má dĺžku 99,3 km, je z časti regulovaný, s vybudovanými protipovodňovými hrádzami. Celková plocha povodia Žitavy je 1243,6 km². Hostiansky potok je pravostranným prítokom rieky Žitavy, tok meria cca 24,5 km, plocha povodia je 117,46 km². Najvyššie vodné stavy majú toky obvykle v jarných mesiacoch počas topenia snehu a v letných mesiacoch pri dlhšie trvajúcich výdatných zrážkach, minimálne úrovne hladín sú obvyčajne v jesenných a zimných mesiacoch.

V k. ú. Zlaté Moravce sa nenachádzajú vodné plochy.

Podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska územie patrí do hydrogeologického rajónu QN 071-Neogén Nitrianskej pahorkatiny. Hladiny podzemnej vody sa pohybujú v rozmedzí 1 – 3,2 m pod povrchom terénu. Výdatnosť vrtov sa pohybuje od 1 do 8 l/s, ojedinele do 20 l/s. Smer prúdenia podzemnej vody je naviazaný na smer toku rieky Žitava a celkového sklonu územia, t. j. smer severojužný. Podzemné vody sú slabozemné. V území sa nevyskytujú žiadne významnejšie pramene ani pramenné oblasti a nie sú známe žiadne zdroje termálnych a minerálnych vôd, ani ich ochranné pásma.

Klimatické pomery

Územie patrí do teplej oblasti, pričom prevažná južná časť patrí k okrsku teplému, miene suchému s miernou zimou, a severná časť do okrsku teplého, mierne vlhkého s miernou zimou. Priemerná ročná teplota vzduchu sa na väčšine územia pohybuje v rozmedzí 9 až 10 °C, v severnej časti 8 až 9 °C s priemerným množstvom zrážok 630 mm. Územie patrí vďaka svojej polohe medzi najteplejšie miesta na Slovensku. Najchladnejším mesiacom je január (- 2,6°C). Priemerný ročný úhrn zrážok je 662 mm. Najväčšie úhrny zrážok sa vyskytujú v letných mesiacoch - jún a najnižšie v septembri a v zimných mesiacoch. Snehová pokrývka trvá priemerne 35 dní. Prúdenie vzdušných mäs je podmienené morfológiou územia, prevládajú východné a severozápadné vetry.

Biotické pomery

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu územia predstavujú spoločenstvá cerovo-dubových lesov (Qc - *Quercetum petraeae-cerris*) a karpatských dubovo-hrabových lesov (C - *Carici pilosae-Carpinetum*, syn. *Quercu-Carpinetum medioeuropaeum*), s rastúcou nadmorskou výškou s prechodom do podhorských bukových lesov (Fs – *Feagenion p.p.*, *Dentario bulbiferae-Fagetum*), popri vodných tokoch by rástli jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek (U - *Ulmenion*).

Fytogeograficky patrí územie do oblasti Panónskej flóry obvodu eupanónskej xerotermnej flóry zastúpenej v prevažnej miere teplomilnými druhmi. Alúviá riek sú porastené lužnými lesmi na naplaveninách vodných tokov. V súčasnosti sú zachované už len vo forme fragmentu. Prevažná časť týchto porastov je v súčasnosti poľnohospodársky využívaná.

Drevinová vegetácia je tvorená solitérnymi jedincami alebo skupinovou vegetáciou stromov a krov rôznorodého zloženia, príp. tvorí zapojené línie stromov a krov zväčša pozdĺž vodných tokov a líniových antropogénnych objektov (medze, ploty, cesty, železnice). Typicky bývajú vyvinuté krovinné porasty triedy Rhamno-Prunetea, v ktorých sa uplatňujú najmä druhy trnka slivková (*Prunus spinosa*), drieň obyčajný (*Cornus mas*), dráč obyčajný (*Berberis vulgaris*), bršlen európsky (*Euonymus europaea*), rešetliak prečisťujúci (*Rhamnus cathartica*) a ďalšie bežné druhy. Aj z bylín sa vyskytujú bežné druhy, ako prhláva dvojdomá (*Urtica dioica*), balota čierna (*Ballota nigra*), pýr plazivý (*Agropyron repens*), pichliač roľný (*Cirsium arvense*), pupenec roľný (*Convolvulus arvensis*), palina obyčajná (*Artemisia vulgaris*) a iné. Zo stromov dominujú duby (*Quercus* sp.), jarabina (*Sorbus* sp.), hrab (*Carpinus betulus*), javory (*Acer* sp.), lipa (*Tilia* sp.), vyššie buk lesný (*Fagus sylvatica*), v brehových porastoch sú rozšírené jelše (*Alnus* sp.), vrby (*Salix* sp.), jaseň (*Fraxinus* sp.), brest (*Ulmus* sp.), rozšírený je agát biely (*Robinia pseudoacacia*) a ovocné dreviny (čerešňa, jabloň, slivka, orech a iné).

Na Župnej ulici v Zlatých Moravciach sa nachádza platan javorolistý (*Platanus acerofolia*), jeho vek sa odhaduje na 120 rokov.

Zoogeograficky patrí územie do provincie Karpaty, oblasti Vnútrokarpatské zníženie, obvodu juhoslovenského, okrsku dunajského, podokrsku pahorkatinového. V dotknutom území a v jeho bezprostrednom okolí sa nachádzajú prevažne nepôvodné sekundárne biotopy, ktoré nahradili pôvodné spoločenstvá. V území sa vyskytujú predovšetkým bežné druhy, viazané na biotopy poľí, ako napr. jarabica poľná (*Perdix perdix*), bažant poľovný (*Phasianus colchicus*), škvránok poľný (*Alauda arvensis*), myšiak severský (*Buteo lagopus*), sokol kobec (*Falco columbarius*), pipiška chochlatá (*Galerida cristata*), strakoš sivý (*Lanius excubitor*), sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), myšiak lesný (*Buteo buteo*), vrabec poľný (*Passer montanus*), strnádka žltá (*Emberiza citrinella*), prhlaviar čiernohlavý (*Saxicola torquata*), strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*), zajac poľný (*Lepus europaeus*), hlodavce ako ryšavka žltohrdlá (*Apodemus flavicollis*), ryšavka obyčajná (*A. sylvaticus*), ryšavka myšovitá (*A. microps*), hrdziak hôrny (*Clethrionomys glareolus*) a pod. V lesoch žijú jeleň lesný (*Cervus elaphus*), srnec lesný (*Capreolus capreolus*), sviňa divá (*Sus scrofa*), líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), raniak hrdzavý (*Nyctalus noctula*), piskor malý (*Sorex alpinus*), piskor obyčajný (*S. araneus*),

mačka divá (*Felis sylvestris*), ropucha obyčajná (*Bufo bufo*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), užovka obyčajná (*Natrix natrix*), užovka stromová (*Elaphe longissima*), jašterica múrová (*Lacerta muralis*), jašterica obyčajná (*L. agilis*), myšiak lesný (*Buteo buteo*), sokol myšiár (*Falco tinnunculus*), myšiarka ušatá (*Asio otus*), sova lesná (*Strix aluco*), krutihlav hnedý (*Jynx torquilla*), žlna sivá (*Picus canus*), žlna zelená (*Picus viridis*), ďateľ čierny (*Dryocopus martius*), ďateľ veľký (*D. major*), ďateľ hnedkavý (*D. syriacus*), ďateľ prostredný (*D. medius*), ďateľ malý (*D. minor*), holub hrivnák (*Columba palumbus*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), penica popolavá (*Sylvia curruca*), hnedokrídla (*S. communis*), slávikovitá (*S. borin*), čiernohlavá (*S. atricapilla*), kolibkárik sykavý (*Phylloscopus sibilatrix*), čipčavý (*P. collybita*), spevavý (*P. trochilus*), drozd čierny (*Turdus merula*), drozd plavý (*T. philomelos*), červienka (*Erithacus rubecula*), slávik krovinový (*Luscinia megarhynchos*), sýkorka uhliarka (*Parus ater*), sýkorka hôrna (*P. palustris*), muchárik bieločrý (*Ficedula albicollis*), brhlík obyčajný (*Sitta europea*). V osídlenom území charakter živočíšnych spoločenstiev je s výraznou prevahou domestikovaných a synantropných druhov, s nízkou druhovou diverzitou a abundanciou. Ich výskyt je viazaný predovšetkým na mestskú a záhradnú vegetáciu a neúžitky.

Krajina

Výmera ornej pôdy územia Zlatých Moraviec predstavuje 15 145 819 m², lesné pozemky zaberajú 1 030 794 m². Trvalé trávne porasty predstavujú plochu 3 097 300 m². Zastavané plochy sú na ploche 3 017 179 m². Ďalej sa na území Zlatých Moraviec vyskytujú kategórie viníc, záhrad, vodných plôch a ostatné plochy.

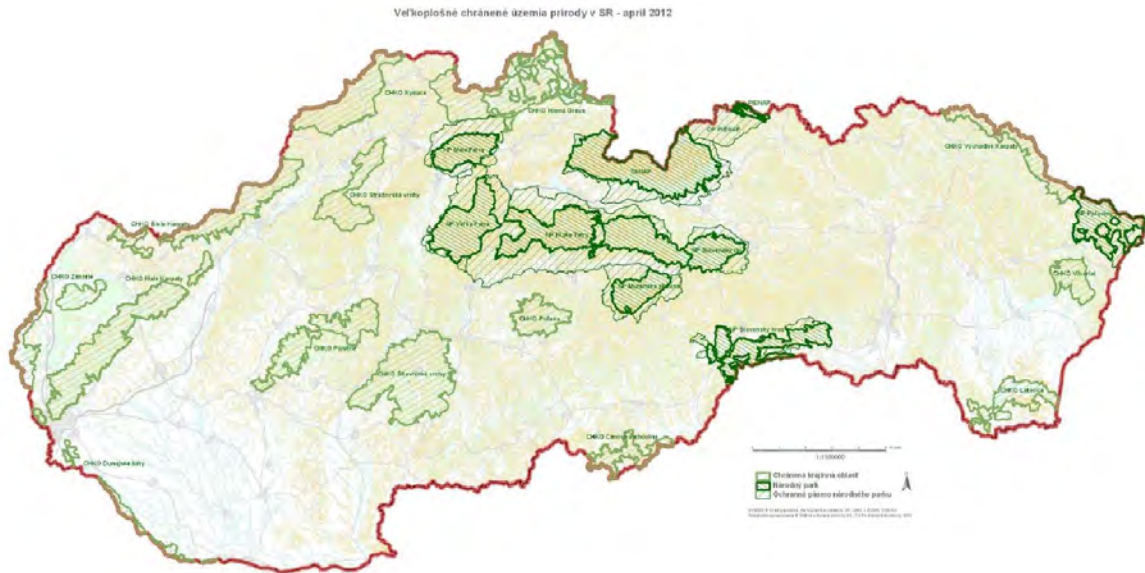
Z uvedeného je zrejmé, že riešené územie predstavuje poľnohospodársku krajinu s prevládajúcou veľkoblokovou ornou pôdou. Významné zastúpenie z poľnohospodárskych prvkov majú trvalé trávne porasty (TTP) charakteru kosienkov a pasienkov. Z poľnohospodárskych prvkov sa na malej ploche vyskytujú vinice a záhrady. Vysoký podiel plôch reprezentuje urbanizovaná krajina so zastavanými územiami prevažne obytného, ale aj obslužného, výrobného a skladového charakteru. V krajine je pomerne hustá sieť líniových objektov, jednak prevažne upravených vodných tokov, ako aj technických objektov (cesty rôznych významových tried, železnice, elektrovedy). Vegetačných prvkov je v území relatívne málo. Lesné porasty sa viažu na oblasť pohorí Tribeča a Pohronského Inovca. Jedná sa o listnaté lesy s prevahou duba, hrabu, buka, z ihličnanov je najrozšírenejšia borovica. Nelesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej a urbanizovanej krajine predstavujú brehové porasty pozdĺž vodných tokov, prevažne líniového charakteru, prirodzené i nepôvodné. Spravidla líniové sú tiež prvky sprievodnej vegetácie komunikácií (cesty, poľné cesty, železnice), ako aj remízky, vegetácia na medziach, hraniciach parciel, okrajoch sídiel a pod. Osídlenie je prevažne sústredené, sídla sú vidieckeho charakteru, samotné Zlaté Moravce sú sídlom mestského typu.

Scenériu územia určuje jeho ohraničenie zo severu pohoriami Tribeč a Pohronský Inovec a otvorenosť smerom na juh do Podunajskej (Žitavskej) pahorkatiny. Z hľadiska krajinného rázu má územie charakter predovšetkým pahorkatinnej krajiny s ornou pôdou, trvalými trávnymi porastmi a nelesnou drevinovou vegetáciou, na horizonte prechádzajúcej do lesných porastov a členitejšieho horského reliéfu. Krajinnou aj vizuálnou dominantou je horský hrebeň uvedených pohorí s lesnými porastmi. Výraznými krajinotvornými prvkami je tok Žitavy spolu s brehovými porastmi, samotné sídlo Zlaté Moravce a líniové dopravné a technické prvky. Tok Žitavy je osou osídlenia územia a lokalizácie hospodárskych aktivít v území, taktiež je vizuálnou osou územia.

Chránené územia národnej siete chránených území

Najbližšie veľkoplošné chránené územie predstavuje juhozápadne až severozápadne situovaná Chránená krajinná oblasť (CHKO) Ponitrie, vzdialenejšie, severovýchodne až východne, je vymedzená

CHKO Štiavnické vrchy. V týchto územiach platí 2. stupeň ochrany v zmysle Zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Na území Zlatých Moraviec nie je vymedzené žiadne územie s osobitným režimom ochrany prírody a krajiny, okrem chráneného stromu Platan v Zlatých Moravciach (k. ú. Zlaté Moravce, ochranné pásmo 2. st. ochrany). Jedná sa o pozoruhodný exemplár s dobrým zdravotným stavom, má výnimočný habitus a vysokú sadovnícku hodnotu. Vyhlásený za chránený strom bol VZV KÚ Nitra v r. 1996.

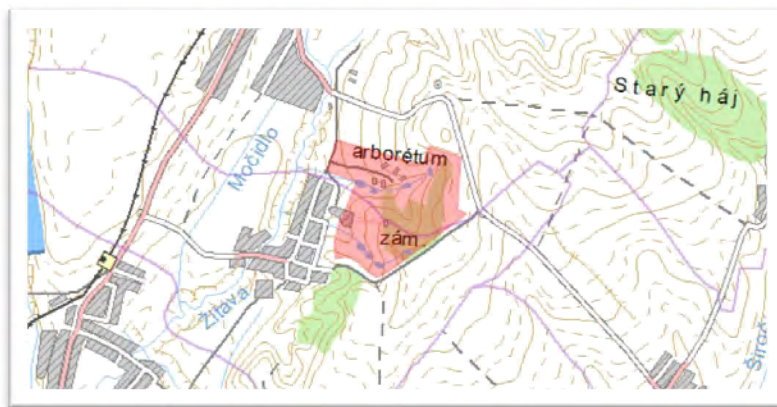

Chránený strom Platan v Zlatých Moravciach (zdroj: <http://stromy.enviroportal.sk>)

Na ostatnom území Zlatých Moraviec platí 1. stupeň ochrany podľa Zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

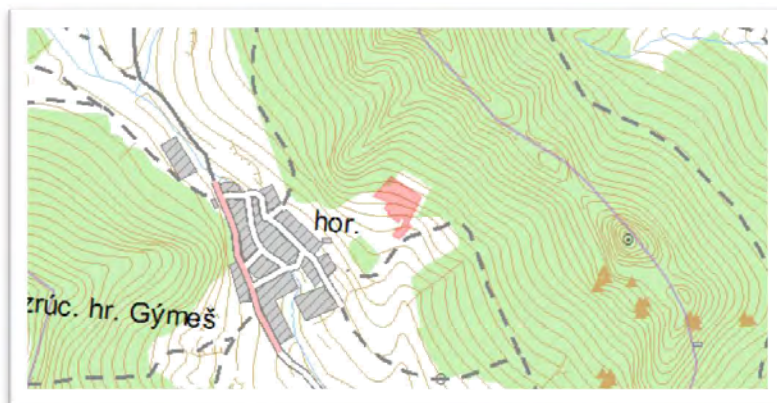
V širšom záujmovom území sú chránené územia:

- Chránený areál (CHA) Arborétum Mlyňany (územie o rozlohe 61,15 ha v k. ú. Vieska nad Žitavou, Tesárske Mlyňany, 4. st. ochrany, ochranné pásmo nevyhlásené), významné územie vyhlásené na ochranu záhrady domácich a cudzokrajných drevín, založenej v r. 1892 Dr. Štefanom Ambrózom – Migazzim;

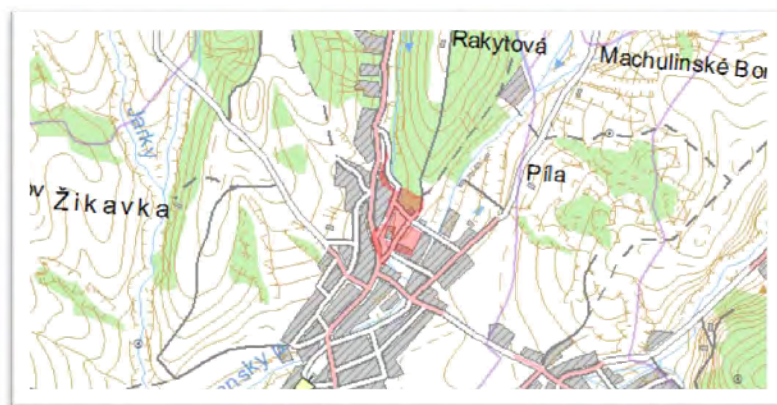
CHA Arborétum Mlyňany (zdroj: <http://uzemia.enviroportal.sk>)

- CHA Kostolianske lúky (územie o rozlohe 4,2 ha v k. ú. Kostolany pod Tribečom, 3. st. ochrany, ochranné pásmo nevyhlásené), územie výskytu kriticky ohrozených rastlinných druhov lesostepného charakteru s veľkou diverzitou a výskytom xerothermných taxónov, druhov z čeľade Orchidaceae);

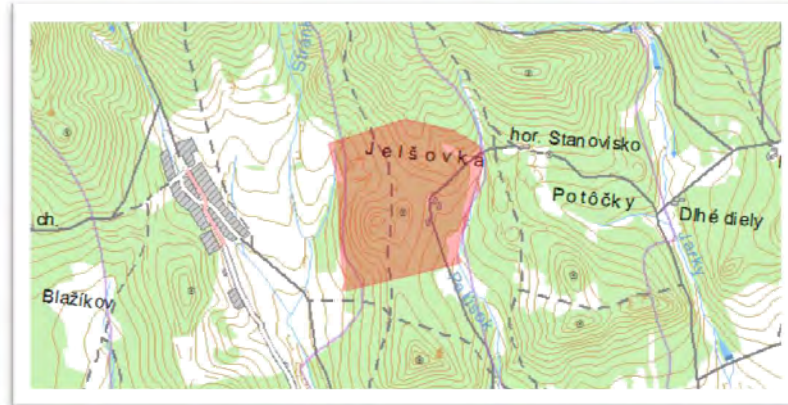
CHA Kostolianske lúky (zdroj: <http://uzemia.enviroportal.sk>)

- CHA Topoľčiansky park (územie o rozlohe 10,33 ha v k. ú. Topoľčianky, 4. st. ochrany, ochranné pásmo nevyhlásené), mimoriadne cenný historický park (jeden z najstarších u nás) s výskytom viac ako 300 taxónov drevín, park voľne prechádza do lesných porastov pohoria Tribeč, v parku je významná kultúrno-historická pamiatka -Topoľčiansky kaštieľ;

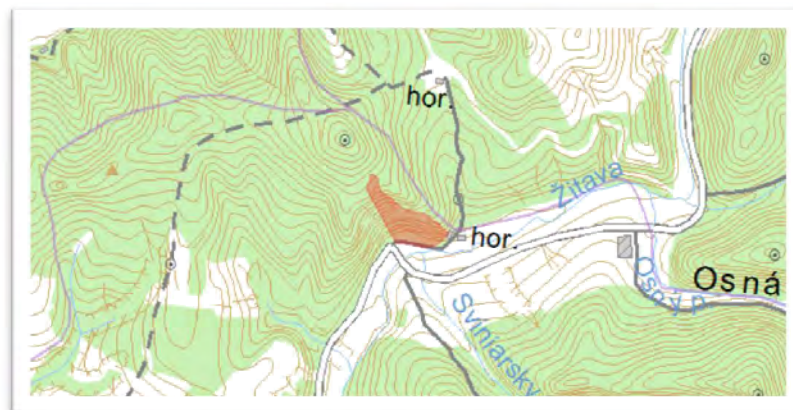
CHA Topoľčiansky park (zdroj: <http://uzemia.enviroportal.sk>)

- CHA Topoľčianska zubria zvernica (územie o rozlohe 140,16 ha v k. ú. Hostovce, Lovce, 3. st. ochrany, ochranné pásmo nevyhlásené), medzinárodný vedecko-výskumný objekt na štúdium zuba európskeho;

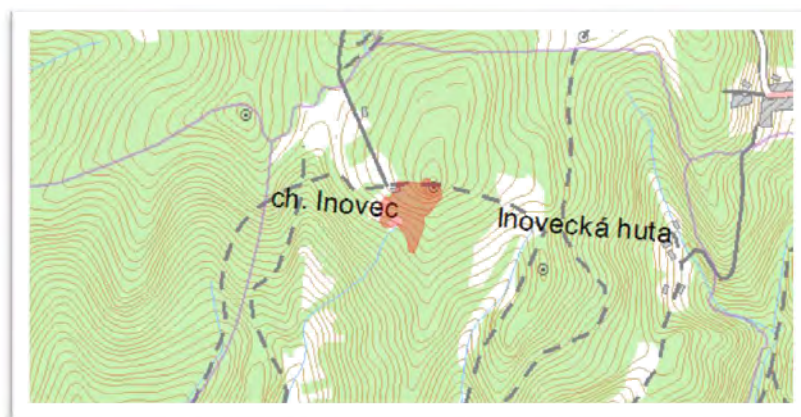
CHA Topoľčianska zubria obora (zdroj: <http://uzemia.enviroportal.sk>)

- Národná prírodná rezervácia (NPR) Včelár (územie o rozlohe 8,76 ha v k. ú. Obyce, 5. st. ochrany, ochranné pásmo nevyhlásené), územie na ochranu zachovaných suchomilných a teplomilných rastlinných a živočíšnych spoločenstiev skalnej lesostepi, lokalita je súčasťou nadregionálneho biokoridoru Patianska Cerina - Včelár – Vtáčnik;

NPR Včelár (zdroj: <http://uzemia.enviroportal.sk>)

- Prírodná pamiatka (PP) Veľký Inovec (územie o rozlohe 8,40 ha v k. ú. Tekovské Nemce, 4. st. ochrany, ochranné pásmo nevyhlásené), územie určené na ochranu reliktnéj formy andezitového prúdu vrcholového typu a zachovaných rastlinných a živočíšnych spoločenstiev podhorského a horského stupňa na vulkanickom podloží).

PP Veľký Inovec (zdroj: <http://uzemia.enviroportal.sk>)

V širšom území sú vyhlásené ďalšie chránené stromy – Dub v Hostí (*Quercus cerris*), Dub v Nevidzanoch (*Quercus cerris*) a Veľčické cery (*Quercus cerris*).

Obyvateľstvo

Mesto Zlaté Moravce k 31.12.2014 zaznamenalo 12 559 obyvateľov, z toho v mestskej časti Prílepy zaznamenali 437 obyvateľov (234 žien, 203 mužov) a v mestskej časti Chyzerovce zaznamenali 750 obyvateľov (383 žien, 367 mužov). Obyvateľstvo v Zlatých Moravciach je v počte 11 372, z čoho je 5856 žien a 5516 mužov.

Vývoj počtu obyvateľstva má klesajúci trend, čo má za následok zhoršujúcu sa demografickú štruktúru obyvateľstva. Najväčšia hodnota hustoty obyvateľstva bola zaznamenaná v roku 2007, predstavovala 489 obyvateľov na km².

Podľa výsledkov ostatného Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov z roku 2011, priemerný vek obyvateľa v meste Zlaté Moravce je 41,88 roka a index starnutia je 118,19, prevláda počet poproduktívnej zložky nad predproduktívnu, tzn. populácia starne.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo v meste je podľa údajov zo SODB 2011 v počte 6225, z toho 2845 tvoria ženy a 3380 muži. Najviac obyvateľov je zamestnaných v odvetví verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie a v odvetví vzdelávanie. Medzi najväčších zamestnávateľov v meste Zlaté Moravce patrí Mesto Zlaté Moravce, Mestská nemocnica, Danfoss, Secop, Wieneberger, Vion, Vodohospodárske stavby, Mestské podniky, Školy, Fenestra, Vodrážka, Agrostyro, Agrostav a iné. Miera nezamestnanosti dosahuje 10,04%, je pod priemerom Slovenska.

Vzdelanostnú úroveň tvorilo v roku 2011 predovšetkým 24,33% obyvateľov s úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou, skupinu bez vzdelania predstavovalo 13,3% obyvateľstva a 13,63% bolo obyvateľov s učňovským bez maturity. Vysokoškolsky vzdelaných ľudí bolo v súhrnnom počte až 15,2%. Základné vzdelanie dosahoval 12,17% obyvateľov. Zvyšné skupiny nepresahovali 10%.

K obyvateľstvu slovenskej národnosti sa hlási 94,95%. Ostatné národnosti sú zastúpené veľmi malým podielom, ktorý neprevyšuje 1%. Nezistenú národnosť malo 3,2% obyvateľstva.

Prevažnú časť obyvateľstva tvorí obyvateľstvo rímskokatolíckeho vierovyznania, čo predstavuje 77% z celkového počtu. Druhé najrozšírenejšie vyznanie je evanjelická cirkev augsburského vyznania. Ostatné vyznania sú v menšom ako 1%-nom zastúpení. 12,09% obyvateľov sa nehlási k žiadnej cirkvi. U 7,38% obyvateľstva nebolo vyznanie zistené.

Zdravotný stav obyvateľstva v porovnaní s celoslovenským priemerom vykazuje horšie hodnoty pri ukazovateľoch akými sú výskyt chorobnosti a úmrtí na dominujúce choroby obehovej sústavy a nádorové ochorenia, ako aj na choroby dýchacej a tráviacej sústavy a vonkajšie príčiny.

Hospodárstvo a aktivity

Ťažisko hospodárskej aktivity bolo v okolí Zlatých Moraviec oddávna v poľnohospodárstve, kde nachádzala obživu väčšina obyvateľov mesta a jeho okolia. I keď mesto zaznamenalo rast remesiel (boli rozvinuté tkáčske, obuvnícke, mlynárske, kožušnícke, krajčírské a neskôr i kováčske, kolárske a zámočnícke remeslá), ktoré prerástli do manufaktúr, priemyselná výroba sa začala vyvíjať pomaly. V 19. storočí bolo založených niekoľko priemyselných podnikov, ako napr. cukrovar, pivovar, výroba majoliky a kachiel, mesto si však naďalej zachovalo poľnohospodársky ráz.

K budovaniu priemyselných podnikov došlo po vojne, najvýznamnejšími sa stali Továreň na chladničky (rok 1949, v 60 rokoch premenovaná na Calex), Závody 29. augusta (1952), Kovoplast, Nová tehelná (1960), Západoslovenské kameňolomy a štrkopiesky.

Na území mesta sa nachádzajú a využívajú ložiská tehliarskej hliny s ročnou kapacitou ťažby cca 100 tis.m³ suroviny. Aj v okolí dominuje ťažba tehliarskych materiálov (Machulince, Žikava, Jedľové Kostolany, Ladice), ale aj ťažba andezitu (Obyce, Čierne Kľačany), dolomitu (Hostie), kremence (Zlatno, Hostie), štrkopieskov (Volkovce), rašeliny (Jedľové Kostolany, Nevidzany). Územie nezasahuje do dobývacieho priestoru alebo do chráneného ložiskového územia.

V súčasnosti Zlaté Moravce patria medzi stredne veľké priemyselné centrá. Výroba a skladové hospodárstvo v rámci sídelného útvaru Zlaté Moravce sú sústredené najmä pozdĺž dvoch dopravných osí (cestná komunikácia, železnica).

Hlavnými spoločnosťami v priemysle sú spoločnosti Wienerberger slovenské tehelne, s.r.o., Secop s.r.o., Danfoss, s.r.o., Agrostav HSV, s.r.o., Agrostyro, s.r.o., Axsson central Europe, s.r.o., Estamp Slovakia, s.r.o., NPL S, s.r.o. Zo stavebných spoločností má silné zastúpenie spoločnosť ViOn, a.s., ktorá má rozsiahlu stavebnú činnosť po celom Slovensku. V území pôsobia aj ďalšie stavebné spoločnosti ako Kanvod s.r.o., Vodostav, REVITAL STAV, s.r.o. a mnohé menšie.

Vybavenosť mesta službami pozostáva z administratívnych, obchodných, obslužných, ubytovacích a stravovacích služieb a ostatných výrobných a nevýrobných služieb.

Poľnohospodárska výroba je ovplyvnená vhodnými prírodnými podmienkami, tradíciu tu má pestovanie obilnín, olejnin a krmovín, hlavnými plodinami sú pšenica a jačmeň, kukurica a cukrová repa. V živočíšnej výrobe prevláda chov hovädzieho dobytku a výroba mlieka, šľachtiteľský chov koní a chov ošpaných.

Dopravná poloha Zlatých Moraviec je voči hlavným ťahom excentrická. Práve preto mesto Zlaté Moravce zohráva dôležitú a náročnú úlohu uzla vo vnútroregionálnej doprave Horného Požitavia, ale aj prepojenie regiónu s celým Slovenskom.

Najdôležitejšou trasou v území je rýchlostná cesta R1 Beladice - Tekovské Nemce, na ktorom je mimoúrovňová odbočka ku Zlatým Moravciam. Automobilovú dopravu v území zabezpečujú cesty I/65 Nitra – Banská Bystrica, II/511 Zlaté Moravce - Veľké Uherce. Doplnkovú sieť z hľadiska širších vzťahov tvoria cesty III/6433, III/06441, III/5110, III/5119, III/5118. Všetky cestné ťahy sú využívané osobnou aj nákladnou dopravou. Uvedené cestné trasy dopĺňa sieť miestnych komunikácií.

Význam železníc v regióne upadá a postupne sa redukuje intenzita prepravy. Cez mesto už jazdia len regionálne linky, ktoré sú však pomerne slabo vyťažené. Južnou časťou územia prechádza elektrifikovaná železničná trať č. 141 Leopoldov – Zbehy – Kozárovce so stanicou Dražovce. Ide o jednokoľajovú, neelektrifikovanú trať, ktorá má svoj uzlový bod v stanici Nitra – Zbehy. V budúcnosti sa zo strany železničnej správy predpokladá elektrifikácia tejto trate v systéme 25 kV/50Hz so zachovaním jednokoľajného usporiadania. JJZ smerom od mesta vedie trať č. 151 Zlaté Moravce – Vráble - Úľany nad Žitavou a SSV smerom trať č. 143 Zlaté Moravce - Topoľčianky.

Zlaté Moravce a ich miestne časti sú zásobované pitnou vodou zo skupinového vodovodu Gabčíkovo (prívod vody do vodovodnej siete v obciach ochranného pásma JE Mochovce). Jestvujúci rozvod vody v záujmovom území je napojený z mestského vodovodu. Priemyselný areál firmy Calex je zásobovaný z vodného zdroja „Pod vinicami“ v k. ú. Hoňovce situovanej v severozápadnej časti SÚ Zlaté Moravce. Zlaté Moravce majú vybudovanú kanalizáciu s napojením na ČOV, ktorá je situovaná v juhozápadnej časti intravilánu, nad sútokom Žitavy a Hostianskeho potoka.

Na území sú dva systémy kanalizácie – jednotná kanalizácia a splašková kanalizácia. Do jednotnej kanalizácie sú zaústené vody z povrchového odtoku a technologické vody. Do splaškovej kanalizácie sú zaústené jednotlivé odvody splaškovej kanalizácie z objektov. Jednotná kanalizácia je zaústená do vodného toku Hostiansky potok ľavobrežne v rkm 4,9. Splašková kanalizácia areálu je zaústená do mestskej ČOV. Jedná sa o mechanicko biologickú ČOV s anaeróbnym kalovým hospodárstvom a využívaním kalového plynu v prevádzke ČOV. Kapacita ČOV je 5 020 m³.d⁻¹.

Odpady sú vyvážané na skládku pre nie nebezpečný odpad Pod Kalváriou v Zlatých Moravciach, ktorú prevádzkujú Technické služby mesta Zlaté Moravce. Kapacita skládky je 120 000 m³. Mesto uvažuje s vybudovaním zberného dvora odpadov. V Zlatých Moravciach pôsobí spoločnosť Waste recycling, ktorá sa zaoberá zberom a čiastočne aj recykláciou vybraných druhov odpadov.

Zlaté Moravce sú zásobované elektrickou energiou z transformovni 22/0, 42 kV, ktoré sú napojené zo 11 0 kV rozvodne TR 110/22 kV, R 8115, 43+40 MVA Zlaté Moravce nasledovnými 22 kV vývodmi: č.306, 1053, 377, 349, 376, 247, 321, 248, 240, 369, 246. Rozvodňa TR 110/22 kV, R 8115 je napojená 11 0 kV vzdušným vedením 3x150 č 8798 a 8823. V blízkosti Zlatých Moraviec prechádza medzištátny VTL plynovod Bratstvo DN 700 - PN 55, z ktorého je vedená odbočka - VTL prípojka DN 150 - PN 25 k regulačnej stanici plynu RS - 2 - VTL/STL 3000 m³/h, vybudovanej v areáli Slovenských tehelní Wienerberger. Od RS - 2 pokračuje VTL plynovod DN 150 - 25 do regulačnej stanice plynu RS - 3 - VTL/STL -10 000 m³/h v blízkosti Slovenských tehelní a priemyselného areálu.

V meste Zlaté Moravce sa z hľadiska uspokojovania potrieb obyvateľstva nachádza komplexná štruktúra prvkov terciárnej sféry typická pre okresné mesto. Mesto je vybavené širokou škálou zariadení lokálneho, mestského, okresného, regionálneho významu v oblasti školstva, zdravotníctva, kultúry, telovýchovy a športu, sociálnej starostlivosti, ako aj zariadení obchodu a služieb. Základná vybavenosť je vyhovujúca. Rýchlo sa rozvíjajú také druhy veľkoobchodu, maloobchodu a služieb, ktoré pokrývajú denné potreby občanov. Zároveň je však možné konštatovať, že aj v komerčnej sfére ešte chýba nákladnejšia a kvalitnejšia vybavenosť, napr. ubytovacie a stravovacie zariadenia vyššieho štandardu, kryté športové a relaxačné zariadenia, náročnejšie areály športu a zotavenia.

Prírodné podmienky územia regiónu a jeho kultúrno-historický potenciál umožňujú celoročný cestovný ruch a rekreáciu s prevahou letnej sezóny. Potenciál územia charakterizujú rozvinuté podmienky pre cestovný ruch, turistiku, cykloturistiku a rekreáciu, vidiecky turizmus a v menšej miere aj zimné športy. Významnými centrami turistického ruchu v širšom okolí sú oblasti Tráveckého a Inoveckého pohoria. Rekreačné zázemie Zlatých Moraviec ponúka využitie nasledovných priestorov na zotavenie: Obyce, Olichov – Čaradice, Topolčianky, Zlaté Moravce - Čertov vrch, Veľčice, Arborétum Tesárske Mlyňany.

V samotnom meste priestory pre mestskú a prímestskú rekreáciu a oddych poskytuje vnútorný mestský systém zelene a parkov (5 parkov), športových plôch a zariadení, vodné plochy v sídle a v zázemí, záhradkárске kolónie, vinice a pod. Mestom vedie aj Ponitrianska cyklomagistrála. V oblasti cestovného ruchu plní mesto hlavné funkcie z hľadiska rekreačných činností v súvislosti so zabezpečením potrieb najmä bývajúcего obyvateľstva. Zo športových zariadení sa v okolí nachádzajú najmä ihriská a štadióny (Štadión TJ Calex, Štadión FC Vion), nábrehia Hostianskeho potoka a Žitavy. K dispozícii sú 2 trávnaté ihriská, 5 tenisových kurtov, škvarová atletická dráha, telocvičňa T-18, posilňovňa a pomocné trávnaté plochy. Areál ponúka priestory ako pre organizovaný šport, tak aj pre individuálne športovanie a aktívny oddych počas celého roku. Pri ZŠ na Robotníckej ulici je multifunkčné ihrisko. Mestské kúpalisko nefunguje. Umelá ľadová plocha na zimnom štadióne je

využívaná na rekreačné korčuľovanie a hokejové zápasy. K dispozícii obyvateľom je umelá lezecká stena. Centrum voľného času Spektrum vytvára priestor a podmienky pre záujmovú, rekreačnú a relaxačnú činnosť detí a mládeže. Záujemcovia sa môžu realizovať v tanečnom, streleckom a stolnotenisevom krúžku. Ďalej v centre funguje krúžok anglického jazyka, výpočtovej techniky a džuda.

V mestskom kultúrnom stredisku je možnosť kultúrneho a spoločenského vyžitia pre všetkých obyvateľov mesta. V budove sa nachádza divadelná sála a obradná sieň, kde okrem sobášov usporadúvajú rôzne spoločenské akcie, recepcie, prezentačné podujatia a výstavy. Sídli tu aj ponitrianske múzeum v rámci ktorého je zriadená pamätná izba Janka Kráľa. K ďalším kultúrnym strediskám mesta patria kultúrne domy v mestských častiach Chyzerovce a Prílepy, mestská knižnica a kino. V letných mesiacoch je sprístupnený amfiteáter, na ktorom organizuje mesto každoročne Festival kultúry. Počas roka je v meste organizovaných mnoho podujatí a akcií. V meste fungujú rôzne spolky, združenia a organizácie: Únia žien, Denné centrum, Matica Slovenská, OZ Prílepčianka, Asociácia nepočujúcich, Združenie kresťanských seniorov Slovenska, Slovenský zväz protifašistických bojovníkov – ZO, Slovenský zväz zdravotne postihnutých – ZO, Slovenský zväz záhradkárov, Jednota dôchodcov – ZO, DOS a ZOS, DD a DSS Nádej, Klub slovenských turistov, MC MAMI-OÁZA, OZ MAJÁK, OZ Zlatňanka, OZ Platan, OZ Chyzerovce, Kynologický klub Zlaté Moravce, OZ Priateľov dobrej knihy, Zlatomoravecký ochotnícky kolektív, FS Inovec, Carmina Vocum – spevácky zbor, Detské jasle Viktorka, n.o., OZ Šípkari, OZ Zdravá Zlatomoravecko, spevácky zbor Cantus a ďalšie.

Na území mesta Zlaté Moravce sa nachádzajú predškolské a školské zariadenia, umelecké školy a centrum voľného času. Vzdelávanie detí a mládeže zabezpečuje 6 materských škôl, 4 základné školy, 1 gymnázium, 4 stredné odborné školy a učilištia, 1 pobočka súkromnej vysokej školy. Na území mesta sa nachádza Spojená škola, Základná umelecká škola, ktorá ponúka na štúdium hudobný, výtvarný, tanečný a literárno-dramatický odbor.

Na území mesta sa nachádza Mestská nemocnica prof. MUDr. Rudolfa Korca, DrSc., ktorá poskytuje zdravotnú starostlivosť nielen občanom mesta, ale celému zlatomoraveckému regiónu. Tiež sa v meste nachádza zdravotnícke stredisko. V meste fungujú všeobecné aj špecializované ambulancie, nachádza sa tu niekoľko lekární. Oddychovo vzdelávacie centrum Mami Oáza v Kláštore u bratov Tešiteľov je založené hlavne pre matky na materskej dovolenke a ich deti. V areáli MŠ Slnecná sa nachádza Komunitné centrum. V rámci komunitného centra sa fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii poskytujú odborné činnosti, vykonávajú sa preventívne aktivity, zabezpečuje sa záujmová činnosť. V komunitnom centre je vykonávaná komunitná práca a komunitná rehabilitácia. Na Rovňanovej ul. pracuje Zariadenie opatrovateľskej služby, kde sú poskytované sociálne služby na prechodný čas občanom ťažko zdravotne postihnutým alebo dôchodcom, ktorí sú na tieto služby odkázaní, pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách. Opatrovateľská služba je terénna sociálna služba. OS zabezpečuje v prípade potreby aj aplikovanie inzulínu, intramuskulárnych injekcií a jednoduché preväzy. V Dennom centre na Mojmirovej ul. sa poskytuje sociálna služba počas dňa fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičovi s dieťaťom alebo starému rodičovi s vnukom alebo vnučkou. Poskytuje sa tu sociálne poradenstvo a zabezpečuje sa rôznorodá záujmová a kultúrna činnosť. Neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb sú NÁDEJ Domov dôchodcov a Domov sociálnych služieb, n. o. a Úsmev DSS n. o.

Na území mesta, ako aj v jeho okolí, je niekoľko prevádzkovateľov ubytovacích, stravovacích a občerstvovacích služieb. Najvýznamnejšími ubytovacími zariadeniami sú Hotel ViOn, Hotel Eminent, Penzión Byron, Penzión pod Kalváriou, Penzión Hobex a ďalšie. Medzi stravovacími zariadeniami dominuje Gurmán u Hoffera, Hotel Eminent, Hotel ViOn, Pizzeria Župan, Reštaurácia u Petyho, Restaurant Fáro, Reštaurácia Rio, reštaurácia Prima, Oregon pub, Pizza Time, Reštaurácia Bašta a ďalšie.

Kultúrne a historické pamiatky, osobnosti mesta

K najvýznamnejším historickým pamiatkam mesta patria Mestské múzeum, Kaštieľ rodiny Migazzi, Kostol sv. Michala Archanjela, Mauzóleum rodiny Migazzi. Župný dom, židovský cintorín, Pomník Janka Kráľa.

Zoznam kultúrnych pamiatok evidovaných Pamiatkovým úradom SR na Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF) (s číslom ÚZPF):

- Pomník SNP (1577)
- Pomník SNP (1578)
- Pamätná tabuľa umučených antifašistov (1579)
- Pamätný dom a pamätná tabuľa Janka Kráľa (1580)
- Pomník Janka Kráľa (1582)
- Kaštieľ Migazziovcov (1583)
- Župný dom (1584)
- Kostol sv. Michala (1585)
- Zájazdný hostinec (10834)
- Mauzóleum Migazziovcov, Park pri mauzóleu, Ohradný múr (10966)
- Bývalá župná nemocnica (11899).

V meste žilo niekoľko významných osôb, ako napr. architekt Emil Agoston, cirkevný spisovateľ Ján Dudek, lekár Dr. Ľudovít Benke, biskup Štefan Lipovnícky, profesor Dr. Štefan Rakovský, spisovateľ Adolf Nemčan, arcibiskup prof. ThDr. Jozef Sanasa, učiteľ Dr. František Skovajsa, básnik Janko Kráľ, župan Viliam Migazzi, botanik Gustáv Moezs, pápežský vyslanec Anton Bartolomej Krištof Migazzi a iní.

Pravdepodobný vývoj, ak sa strategický dokument nebude realizovať

V prípade, že strategický dokument nebude schválený, budú naďalej pretrvávajúť mnohé problémy v meste a okolí, ktoré návrh strategického dokumentu predpokladá riešiť a v čo najväčšej miere eliminovať.

V oblasti životného prostredia sa jedná predovšetkým o zachovanie chránených a inak významných častí prírody a krajiny, rastlinných a živočíšnych druhov a ich biotopov, biodiverzity, genofondu, kvality prírodných zdrojov, vody, pôdy, lesov, ako aj zdravia a kvality života obyvateľov mesta.

Hlavnými problémovými okruhmi odrážajúcimi sa v oblasti environmentálnej sú v širšom priestorovom kontexte dotknutého územia predovšetkým:

- výskyt ohrozujúcich prvkov v krajine (výroba, skladovanie, doprava a iná technická infraštruktúra, sídla atď.), ktoré sú pôvodcom negatívnych, stresových javov – znečistenie, hluk, vibrácie, zápach, žiarenie, produkcia odpadov, vrátane nebezpečných, odpadových vôd a pod.,
- nízky stupeň ekologickej stability, ekologickej významnosti, slabá druhová rozmanitosť, biodiverzita v prevažnej časti územia (prevažne v poľnohospodársky využívanej a urbanizovanej), slabý podiel ekostabilizačných prvkov,
- slabý podiel a tiež nevhodná druhová skladba lesnej, ale hlavne nelesnej drevinovej aj bylinnej vegetácie (vysoký podiel nepôvodných druhov, silná synantropizácia), poškodenosť lesných porastov,
- nevhodný pomer, priestorové usporiadanie, veľkosť a tvar plôch využívania územia, prevažne problémových,

- výskyt degradovaných plôch (negatívne procesy a javy prejavujúce sa predovšetkým na pôde – vodná, výmoľová a veterná erózia, zhutnenie pôdy, znečistenie, strata úrodnosti a pod., ale aj na horninovom prostredí – kontaminácia, presadenie sedimentov, svahové deformácie,
- výskyt environmentálnych záťaží,
- nepriaznivé odtokové pomery, nedostatočná schopnosť krajiny optimálne hospodáriť s vodou v dôsledku výskytu nevhodne využívaných plôch ako aj v dôsledku klimatických zmien,
- zlá kvalita vôd, predovšetkým povrchových,
- záber poľnohospodárskych a lesných pozemkov na účely výstavby,
- nevyužívanie existujúcich neúžitkových objektov a plôch,
- územný stret aktivít s územiami národnej a európskej siete chránených území, či inak významnými územiami,
- lokálne aj širšie ohrozovanie vyskytujúcich sa druhov rastlínstva a živočíšstva a ich biotopov realizovanými aktivitami,
- nedostatočné uplatňovanie ekostabilizačných, revitalizačných a rekultivačných opatrení v narušených častiach územia,
- pretrvávajúce používanie nevhodných, voči ŽP nešetrných postupov, technológií a zariadení, pomalé zavádzanie inovatívnych prístupov, predovšetkým najlepších dostupných technológií (BAT),
- vysoká surovinová a energetická náročnosť, slabá úroveň využívania obnoviteľných zdrojov energie,
- nedostatočná úroveň zhodnocovania odpadov, predovšetkým biologicky rozložiteľného odpadu,
- nerešpektovanie obmedzení a limitov vyplývajúcich z potenciálu územia (rôzna vhodnosť tej-ktorej časti územia pre rôzne aktivity), neefektívne využívanie ekosystémových služieb spoločnosťou, ako aj z príslušných predpisov na ochranu prírody a krajiny (stupne ochrany prírody a krajiny, ochrana prírodných zdrojov – lesných, pôdných, vodných, ochrana technických prvkov atď.),
- nedostatočné uplatňovanie manažmentových opatrení na zabezpečenie optimálnej priestorovej štruktúry a využívania územia,
- nedostatočná integrácia environmentálnych princípov do priestorovo-plánovacích procesov a do sektorových politík,
- absencia komplexnej (integrovanej) starostlivosti a prevencie, stret záujmov odvetví,
- nedostatočné využívanie miestneho rozvojového potenciálu,
- preferencia ekonomických aspektov pred ekologickými a environmentálnymi, nekoordinovaný rozvoj podnikateľských aktivít bez zohľadnenia environmentálnych aspektov, výrazné tlaky investorov, lobizmus, klientelizmus,
- formálne uplatňovanie nástrojov starostlivosti o životné prostredie,
- nízka environmentálna propagácia a motivácia,
- absencia potrebných ľudských, technických, finančných kapacít na podporu a realizáciu environmentálnych prístupov,
- nízke ekologické povedomie obyvateľstva a slabá účasť verejnosti pri záležitostiach starostlivosti o ŽP.

V meste boli v rámci SWOT analýzy identifikované tieto hlavné slabé stránky v oblasti environmentálnej:

- Zlý stav verejnej zelene a jej nedostatok
- Nedostatočná úroveň využívania obnoviteľných zdrojov energie

- Preťaženosť cestných komunikácií
- Slabá údržba miestnych komunikácií
- Ekonomicky nákladné verejné osvetlenie

Dokument ďalej identifikuje nasledovné slabé stránky v oblasti ekonomickej:

- Nedostatočne vybudované miestne komunikácie
- Nedostatok atraktívnych pracovných príležitostí
- Nízka mobilita časti pracovnej sily
- Obmedzené možnosti ľudského kvalifikovaného potenciálu
- Absencia verejno-súkromného partnerstva na úrovni mesta
- Málo parkovacích miest

a v oblasti sociálnej:

- Demografický pokles žiakov
- Nízka úroveň zdravotnej starostlivosti
- Absencia oddychovej zóny
- Nedostatočné športové, kultúrne a spoločenské vyžitie
- Nízka vybavenosť verejných priestranstiev
- Nízka úroveň informovanosti
- Nedostatok bytových jednotiek

Z uvedeného vyplývajú ohrozenia na lokálnej úrovni:

- Nárast skupín obyvateľstva s problémami uplatnenia sa na trhu práce
- Nezaujem a nespolupráca občanov na rozvojových aktivitách
- Zvýšenie indexu ekonomickej závislosti starých
- Emigrácia obyvateľstva
- Nezaujem investorov
- Nedostatok finančných zdrojov na realizovanie projektových zámerov na úrovni mesta.

Za ohrozenia na regionálnej úrovni sú v strategickom dokumente považované:

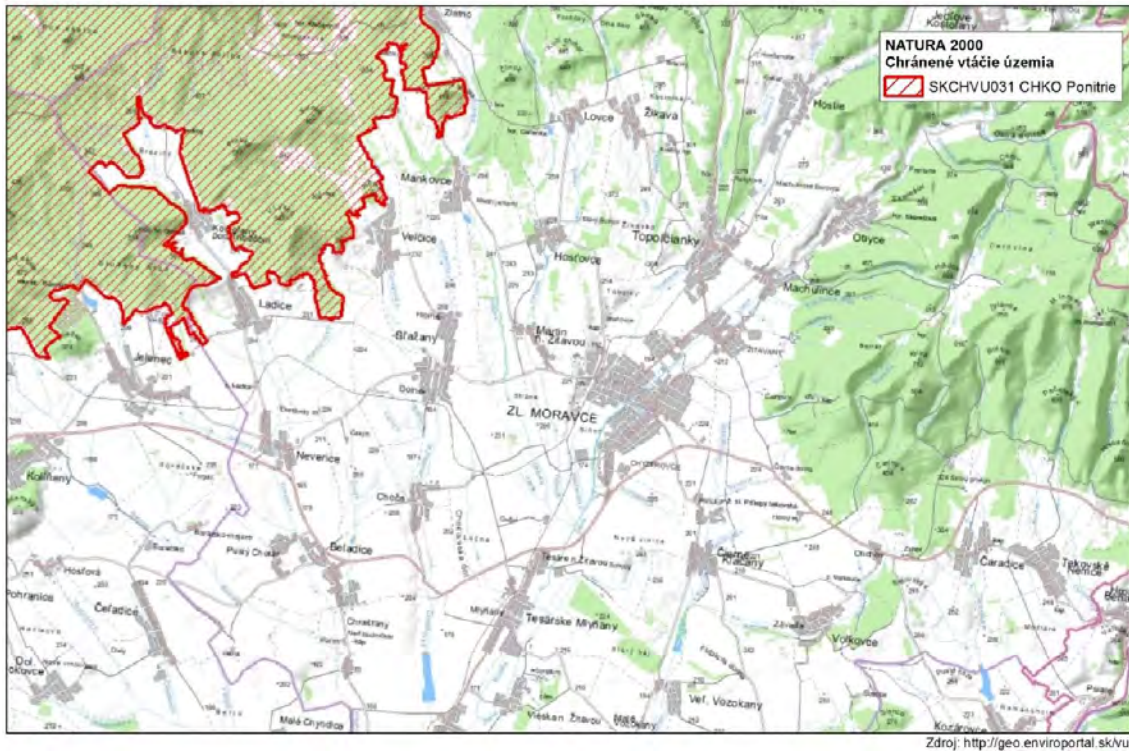
- Úpadok priemyselných odvetví v regióne
- Nedostatok finančných zdrojov na realizovanie projektových zámerov na úrovni regiónu/VÚC.

Navrhovaný strategický dokument predpokladá elimináciu a predchádzanie uvedeným problémom.

2. Informácia vo vzťahu k environmentálne obzvlášť dôležitým oblastiam, akými sú navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti a pod.

Do územia Zlatých Moraviec nezasahujú žiadne územia sústavy Natura2000 (územia európskeho významu v zmysle Smernice Rady č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín, chránené vtáčie územia v zmysle Smernice Rady č. 79/409/ESH o ochrane voľne žijúcich vtákov).

Najbližším územím sústavy Natura2000 je Chránené vtáčie územie (CHVÚ) Tribeč (SKCHVU031). Bolo vyhlásené Vyhláškou MŽP SR č. 17/2008 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Tribeč, účinná od 1. 2. 2008. Správu územia vykonáva správa CHKO Ponitrie. Jedná sa o územie o rozlohe 23 803 ha. Od Zlatých Moraviec je CHVÚ Tribeč vzdialené 7 km západným smerom.

Zdroj: <http://geo.enviroportal.sk/vu/>

Na území sú hniezdne biotopy orla kráľovského (*Aquila heliaca*), penice jarabej (*Sylvia nissoria*), žltouchvosta hôrneho (*Phoenicurus phoenicurus*), lelka lesného (*Caprimulgus europaeus*), muchárika bielokrúhého (*Ficedula albicollis*), muchára sivého (*Muscicapa striata*), ďatľa prostredného (*Dendrocopos medius*), krutihlava hnedého (*Jynx torquilla*), hrdličky poľnej (*Streptopelia turtur*), včelára lesného (*Pernis apivorus*), výra skalného (*Bubo bubo*), prepelice poľnej (*Coturnix coturnix*). Cieľom ochrany je zachovanie minimálne súčasných stavov jednotlivých druhov vtákov, ktorých stavy sú priaznivé alebo pri druhoch ako sú lelek lesný a žltouchvost hôrny zachovať ich prirodzené biotopy umožňujúce ich opätovný návrat do CHVÚ Tribeč.

Z územia európskeho významu sú najbližšími:

Gýmeš (SKUEV0131) – územie o rozlohe 73,41 ha, v k. ú. Jelenec a Kostolany pod Tribečom. Cenné teplomilné spoločenstvá rastlín a živočíchov, ktoré vznikli v dôsledku ľudskej činnosti (pasenie). Vyskytujú sa tu pôvodné lesné porasty. Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany: 6110* Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázičkových substrátoch zväzu Alysso-Sedion albi, 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinné porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovišťa Orchideaceae), 8220 Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, 9180* Lipovo-javorové sutinové lesy, 91H0* Teplomilné panónske dubové lesy, 91I0* Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku, 91M0 Panónsko-balkánske cerové lesy.

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), fúzač alpský (**Rosalia alpina*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), fuzáč veľký (*Cerambyx cerdo*).

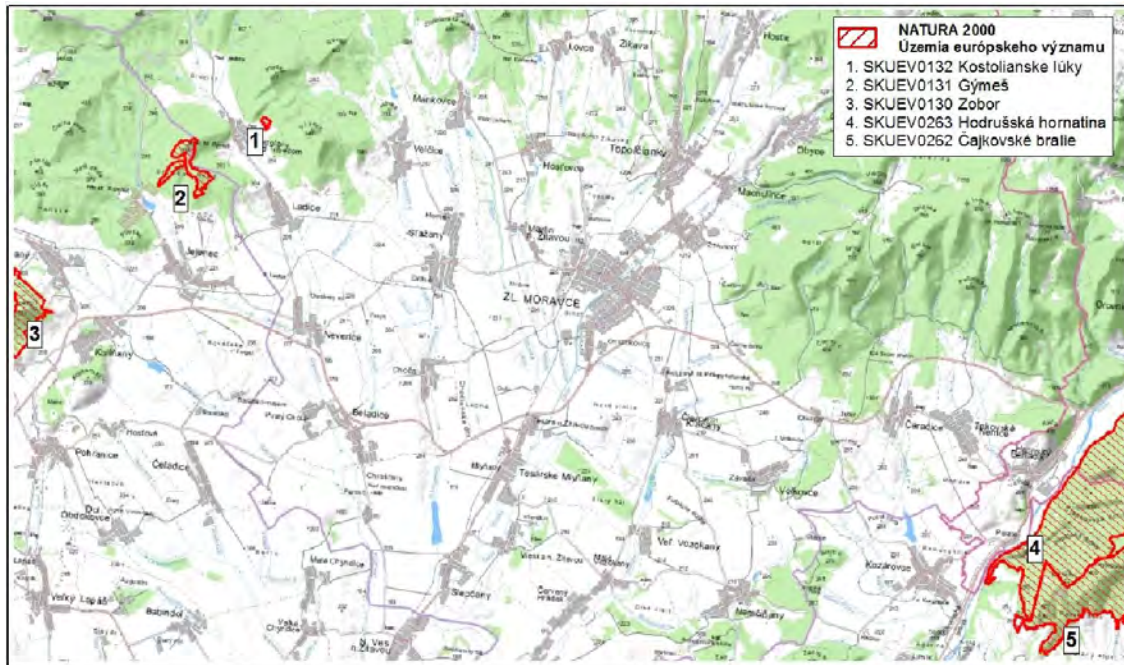
Kostolianske lúky (SKUEV0132) – Územie o rozlohe 4,22 ha v k.ú. Kostolany pod Tribečom. Predmetom ochrany sú biotopy: 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinné porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovišťa Orchideaceae) a 40A0* Xerothermné kroviny.

Zobor (SKUEV0130) – územie na ploche 1904,79 ha, v správe CHKO Ponitrie s početnými chránenými biotopmi a druhmi. Stretávajú sa tu rastliny a živočíchy typické pre nižšie pohoria Karpát s teplomilnými rastlinami a živočíchmi nížin panónskej oblasti.

Hodrušská hornatina (SKUEV0263) - územie o rozlohe 10267,74 ha v správe CHKO Štiavnické vrchy s početnými chránenými biotopmi a druhmi.

Čajkovské bralie (SKUEV0262) – územie o rozlohe 1620,99 ha v správe CHKO Štiavnické vrchy s početnými chránenými biotopmi a druhmi.

Všetky uvedené územia sústavy Natura2000 sú vymedzené mimo územie Zlatých Moraviec.

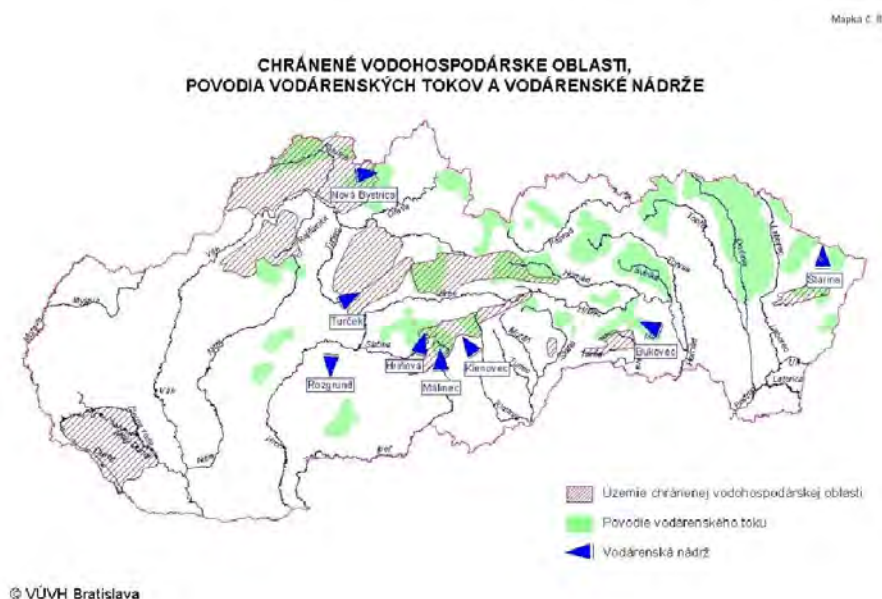

Zdroj: <http://geo.enviroportal.sk/uevi/>

Slovenskom prechádzajú významné severojužné migračné trasy z Afriky do severnej Európy. Na tieto generálne migračné cesty nadväzuje národná sieť migračných ciest. Migračnú funkciu plnia predovšetkým biokoridory, biocentrá sú významné predovšetkým z reprodukčného hľadiska, ale plnia aj funkciu úkrytovú. Podľa RÚSES bývalého okresu Nitra sú vo vzťahu k územiu Zlatých Moraviec relevantné najmä nasledovné prvky:

- Zoborské vrchy – Tribeč - terestrický nadregionálny biokoridor, prepája nadregionálne biocentrum Hrdovická s ďalšími biocentrami;
- Rieka Žitava - hydricko-terestrický nadregionálny biokoridor, prepája biotopy Žitavskej pahorkatiny s biotopmi pohorí Pohronský Inovec a Vtáčnik;
- Patianska cerina – Včelár – Vtáčnik - terestrický nadregionálny biokoridor, prechádza cez xerothermné biocentrá JZ svahov Pohronského Inovca a napája sa na biocentrá Vtáčnika;
- Hostiansky potok – hydrický regionálny biokoridor, tvorí súčasť biokoridorov povodia Žitavy – jedná sa o hydricko-terestrické biokoridory, prepájajúce biocentrá Žitavskej pahorkatiny s biocentrami pohorí Pohronský Inovec a Vtáčnik;
- Obyce - regionálne biocentrum, významné lesné spoločenstvá dubín s typickou faunou;
- Zlatno, Velčice – regionálne biocentrum, oblasť s kremencovými hôrkami, typického fenoménu pohoria Tribeč;
- Lovce, Hostie, Hlboká dolina, Vozokany – biocentrum regionálneho významu s významnými biotopmi bezstavovcov: *Adexius scrobipennis*, *Acelles hypocritus*, *Acelles camelus*, *A. echinatus*, *A. pyreneus*, *A. suturatus*, *Brachysomus echinatus*, *B. hispidus*, *Sciaphillus asperatus*;
- Nemčiňany - významné regionálne biocentrum, predstavuje lesný komplex porastov asociácie Querceto-Fagetum. Zistené sú tu chránené druhy ako *Oryctes nasicornis*, *Rosalia alpina*, *Carabus* sp., ako aj významné druhy *Buprestis rustica*, *Ampedus tristis*, *Calopus serraticornis*, *Leptura rubra*, *Thanasimus formicarius*.

Žitava (4-21-13-001) aj Hostiansky potok (4-21-13-008) sú v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov vodohospodársky významnými vodnými tokmi. K územia Zlatých Moraviec nie sú priestorovo relevantné žiadne iné územia ochrany vôd.

Územie Zlatých Moraviec bolo Nariadením vlády SR č. 617/2004 Z. z. ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti vyhlásené zraniteľnou oblasťou pod č. 500968 podľa §34 Zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách (vodný Zákon) v znení neskorších predpisov.

Citlivé a zraniteľné oblasti
Sensitive and vulnerable regions

Zdroj dát/Data source: Nariadenie vlády SR č. 617/2004 Z. z.
Zostavil/Compiled: SAŽP - CER Košice, 2005

Základný mapový podklad/Basic map background:
1: 500 000

Voda
1.3

Mapa obsahuje nové kategórie ochrany povrchových a podzemných vôd vyplývajúce zo zákona č. 364/2004 Z. z. (vodný zákon), v zmysle ktorého sa identifikujú citlivé a zraniteľné oblasti na území SR.
The map presents new categories of surface and ground waters protection according to the Act of the SR No. 364/2004 of Coll. on waters (Water Act).
This act determines the sensitive and vulnerable regions of the Slovakia territory.

Citlivé a zraniteľné oblasti
Sensitive and vulnerable regions

citlivá oblasť
sensitive region

zraniteľná oblasť
vulnerable region

V zmysle Prílohy č. 2 k Nariadeniu vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy, na území Zlatých Moraviec patria k najkvalitnejším pôdam pôdy kódu Bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ) pôdy kódu 0106002, 0107003, 0111002, 0144002, 0144202, 0146003, 0245002.

3. Charakteristika životného prostredia vrátane zdravia v oblastiach, ktoré budú pravdepodobne významne ovplyvnené

V dotknutom území je celkovo relatívne priaznivý stav životného prostredia, aj v častiach so sústredeným výskytom stresových faktorov. Tieto časti patria k problémovým v dôsledku už samotného výskytu a koncentrácie stresových faktorov. Jedná sa o zastavané územia, obzvlášť s funkciou výrobnou a skladovou, ale aj lokality s obytnou a obslužnou funkciou. Problematické sú aj časti územia s výskytom technických objektov (cesty, železnice, elektrické vedenia, produktovody a pod.), tiež intenzívne poľnohospodársky využívané územia. Tieto časti krajiny sa vyznačujú aj výskytom sekundárnych stresových javov, akými sú znečistenie, kontaminácia, devastácia, ale aj prítomnosť negatívnych faktorov ako hluk, vibrácie, žiarenie a pod.

Obzvlášť citlivý prístup pri plánovaní a realizácii je potrebný na lokalitách stretu ohrozujúcich prvkov (stresových faktorov, primárnych aj sekundárnych) s prvkami ohrozenými (chránené územia, ekologicky, kultúrno-historicky, či inak významné časti krajiny, prírodné zdroje, prvky ÚSES, ochranné pásma chránených území aj technických objektov a pod.).

Navrhovaný PHSR predpokladá realizáciu rôznorodých aktivít z rôznych oblastí, v prípade mnohých je priestorové vymedzenie v tejto etape problematické. Predpokladá sa však, že všetky aktivity plánované a realizované v území budú vychádzať z požiadaviek platnej legislatívy, interných predpisov, noriem, budú rešpektovať existujúce strategické dokumenty, predovšetkým územnoplánovaciu dokumentáciu mesta, ako aj nadradené strategické dokumenty. Pokiaľ tak bude predpisovať legislatíva z oblasti posudzovania vplyvov na ŽP, budú hodnotené z týchto aspektov. Predpokladá sa tiež, že pri realizácii akýchkoľvek aktivít budú uplatňované všetky dostupné opatrenia na prevenciu, elimináciu a minimalizáciu možných negatívnych vplyvov a dopadov na životné prostredie, vrátane zdravia obyvateľstva.

Pri uplatňovaní posudzovaného dokumentu v podobe realizácie rôznych aktivít bude potrebné dodržiavať príslušné opatrenia predovšetkým v lokalitách s výskytom prvkov vymedzených ako ekologicky, kultúrno-historicky či inak významných.

Je dôležité dbať, aby plánovanými činnosťami nebolo zasahované do významných krajinných prvkov (podľa §2 ods. 2 písm. c) Zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov), akými sú lesy, rašeliniská, brehové porasty, jazerá, mokrade, rieky, bralá, tiesňavy, kamenné moria, pieskové presypy, parky, aleje, remízy - ktoré tvoria kostru územného systému ekologickej stability a neprerušovať línie biokoridorov (§2 ods. 2 písm. e) Zákona č. 543/2002 Z. z.) a plôch biocentier (§2 ods.2 písm. d) Zákona č. 543/2002 Z. z.).

Osobitný režim starostlivosti a hospodárenia sa vzťahuje k územiám legislatívne vymedzeným z hľadiska európskej (Natura2000) a národnej legislatívy (chránené územia národnej siete chránených území).

Na území Zlatých Moraviec nie sú vymedzené lokality európskej siete chránených území Natura2000. Priestorovo najbližšími je Chránené vtáčie územie Tribeč (SKCHVU031). Z území európskeho významu sú najbližšími: Gýmeš (SKUEV0131), Kostolianske lúky (SKUEV0132), Zobor (SKUEV0130), Hodrušská hornatina (SKUEV0263).

Ani veľkoplošne chránené územia národnej siete chránených území nie sú v k. ú. Zlaté Moravce vymedzené, najbližšími takýmito územiami sú CHKO Ponitrie a CHKO Štiavnické vrchy. K maloplošným chráneným územiam relevantným k územiu Zlatých Moraviec patria: Chránený areál (CHA) Arborétum Mlyňany, CHA Kostolianske lúky, CHA Topoľčiansky park, CHA Topoľčianska zubria zvernica, Národná prírodná rezervácia (NPR) Včelár, Prírodná pamiatka (PP) Veľký Inovec a chránený strom Platan v Zlatých Moravciach.

Z hľadiska kultúrno-historického špeciálny prístup pri plánovaní a realizácii vyžadujú predovšetkým lokality evidované na Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF) evidovaných Pamiatkovým úradom SR (s číslom ÚZPF): Pomník SNP (1577), Pomník SNP (1578), Pamätná tabuľa umučených

antifašistov (1579), Pamätný dom a pamätná tabuľa Janka Kráľa (1580), Pomník Janka Kráľa (1582), Kaštieľ Migazziovcov (1583), Župný dom (1584), Kostol sv. Michala (1585), Zájazdný hostinec (10834), Mauzóleum Migazziovcov, Park pri mauzóleu, Ohradný múr (10966), Bývalá župná nemocnica (11899).

Určité obmedzenia pri plánovaní a realizácii niektorých aktivít sa vzťahujú na územia vymedzené do kostry územného systému ekologickej stability. Zachovaniashodné sú predovšetkým časti krajiny významné na nadregionálnej úrovni (biocentrá a biokoridory nadregionálneho významu), ale aj prvky významné na regionálnej, i lokálnej úrovni (biocentrá a biokoridory regionálneho a lokálneho významu). Jedná sa o nasledovné prvky územia: nadregionálny biokoridor Zoborské vrchy – Tribeč –, nadregionálny biokoridor Rieka Žitava, nadregionálny biokoridor Patianska cerina – Včelár – Vtáčnik, regionálny biokoridor Hostiansky potok, regionálne biocentrum Obyce, regionálne biocentrum Zlatno, Velčice, biocentrum regionálneho významu Lovce, Hostie, Hlboká dolina, Vozokany, regionálne biocentrum Nemčiňany. Funkciu lokálnych biocentier plnia plochy lesných porastov, ale aj súvislé porasty nelesnej drevinovej vegetácie, hlavne skupinová vegetácia na svahoch, v úvalinových dolinách a úvalinách, na medziach, terénnych hranách, aj v rámci intenzívne využívannej poľnohospodárskej krajiny, či v rámci zastavaných území. Vodné toky a sprievodné brehové porasty, ale aj ďalšie prvky vegetácie líniového charakteru (sprievodná vegetácia komunikácií), okraje lesa (hranica lesa a nelesnej krajiny – ekotónová zóna) plnia funkciu biokoridorov, teda migračných trás vybraných druhov živočíchov. Ostatná vegetácia (vrátane trvalých trávnych porastov) plní funkciu interakčných prvkov. Všetky uvedené časti krajiny majú veľký význam z hľadiska zachovania a ochrany biodiverzity, sú nevyhnutnými časťami krajiny pre výskyt a reprodukciu druhov viažucich sa k takýmto stanovišťam (biotopom). Obzvlášť dôležité je plánovanie a realizácia činností v územiach s výskytom významných, prioritných, chránených, či ohrozených druhov rastlín a živočíchov.

Pôdy, povrchové a podzemné vody, lesné porasty, ale aj samotný priestor sú prírodnými zdrojmi, k akémukoľvek využívaniu ktorých je potrebné pristupovať v zmysle príslušných predpisov. Vodné toky Žitava a Hostiansky potok sú vodohospodársky významnými vodnými tokmi. Územie Zlatých Moraviec patrí k zraniteľným oblastiam podľa §34 Zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách (vodný zákon) v znení neskorších predpisov. V zmysle Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy k najkvalitnejším pôdam k.ú. Zlaté Moravce patria pôdy kódu BPEJ 0106002, 0107003, 0111002, 0144002, 0144202, 0146003, 0245002. Lesné porasty tvorené dubom a cerom sú využívané na pestovnú, ťažobnú a obnovnú činnosť.

V rámci riešeného územia sú vymedzené početné ochranné pásma prírodných, zastavaných a technických prvkov - vodných zdrojov, ciest, železníc, ČOV, poľnohospodárskych dvorov, výrobných areálov, cintorínov, kultúrno-historických pamiatok, infraštruktúrnych rozvodov, produktovodov a pod. V rámci týchto území platí špecifický režim hospodárenia.

4. Environmentálne problémy vrátane zdravotných problémov, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického dokumentu

Aktuálna environmentálna regionalizácia Slovenskej republiky diferencuje územie Slovenska do 5 stupňov z hľadiska stavu životného prostredia: 1. prostredie vysokej úrovne, 2. prostredie vyhovujúce, 3. prostredie mierne narušené, 4. prostredie narušené, 5. prostredie silne narušené. Podľa uvedenej regionalizácie okolie mesta Zlaté Moravce spadá pod 2. stupeň kvality prostredia, t.j. prostredie vyhovujúce.

Kvalita životného prostredia okresu Zlaté Moravce je určená prevahou poľnohospodárskeho využívania bez veľkých znečisťovateľov, s relatívne málo rozvinutým priemyslom v porovnaní s inými oblasťami Slovenska. Územie predstavuje typickú poľnohospodársko-priemyselnú krajinu, nepatrí medzi zaťažené územia z hľadiska znečistenia ovzdušia, horninového prostredia a pôd. Do úvahy padá kontaminácia pôdy a horninového prostredia z dopravy, z priemyselných prevádzok a z poľnohospodárskych zdrojov, najmä na intenzívne využívannej poľnohospodárskej pôde a v blízkosti

areálov hospodárskych dvorov. Na znečisťovaní životného prostredia sa podieľa aj ukladanie odpadov a osídlenie. Územie Zlatých Moraviec však nepatrí k územiám s kontamináciou pôd a horninového prostredia.

Rieka Žitava sa vyznačuje nízkou kvalitou vody z hľadiska základných fyzikálno-chemických (RL aj žih, Cl^- , N-NH_4 , P_{celk} , N-NO_2), biologických a mikrobiologických ukazovateľov (koli, tekoli, fekoly, SI-bios) amikropolutantov (celk. obj. aktivita alfa, beta). Patrí do IV. – V. triedy kvality vody. K celkovému znečisteniu rieky Žitava prispievajú predovšetkým producenti odpadových vôd Vinárske závody s. r. o. Topoľčianky, ZVS a. s. Topoľčianky, kanalizácia Topoľčianky, SAD Zlaté Moravce, ČOV Zlaté Moravce a ČOV Vráble. Hostiansky potok je nevyhovujúci z hľadiska základných fyzikálno-chemických ukazovateľov (N-NO_2), je zaradený do IV. triedy. Aj kvalita podzemných vôd je nízka. Podzemné vody sa vyznačujú predovšetkým zvýšenými koncentráciami Fe, Mn a NH_4 , vyskytuje sa aj CO_2 .

V informačnom systéme environmentálnych záťaží je evidovaných niekoľko environmentálnych záťaží nízkeho až stredného stupňa priority, v areáli bývalého Calexu je evidovaná environmentálna záťaž vysokého stupňa priority. Podzemné vody v území nie sú používané ako zdroj pitnej vody.

Územie Zlatých Moraviec sa zaraďuje k oblastiam s málo znečisteným ovzduším. Okrem spoločnosti Wienerberger slovenské tehelne, s.r.o., ktorá je označená ako významný znečisťovateľ, prevádzky územia Zlatých Moraviec nepatria medzi výrazných znečisťovateľov vzdušia pre T_{ZL}, SO₂ a NO_x, pre CO patria k najväčším znečisťovateľom dva subjekty (Wienerberger slovenské tehelne, s.r.o. a Danfoss Compressors, s.r.o.). Kvalita ovzdušia v Zlatých Moravciach je ovplyvnená malými a strednými zdrojmi znečisťovania ovzdušia, cestnou dopravou a prenosom emisií z okolia.

Hlavným zdrojom hluku záujmového územia je hluk z cestnej dopravy a zo železnice. Zdrojom hluku sú priemyselné prevádzky, stavebná, poľnohospodárska a lesnícka činnosť, ako aj samotné osídlenie.

Zdrojom komunálnych odpadov v meste sú občania a podnikateľské subjekty, ktoré majú na území mesta svoje prevádzky. V meste je zavedený zber zmesových komunálnych odpadov a separovaný zber nasledovných odpadov: papier, plasty, sklo, bioodpad, elektroodpady, batérie, veľkoobjemový odpad, stavebné odpady, nebezpečné odpady, kovy a iné odpady. Zber zmesového komunálneho odpadu, plastov, skla, stavebných odpadov, bioodpadu a veľkoobjemového odpadu vykonávajú Technické služby mesta Zlaté Moravce. Komunálny odpad sa zneškodňuje na skládke odpadov - Technické služby mesta Zlaté Moravce. Zber papiera vykonáva: Technické služby mesta Zlaté Moravce a školské zbery. Zber elektroodpadov, batérií a nebezpečných odpadov vykonáva Waste Recycling ZM.

Zariadeniami na zneškodňovanie odpadov (skládky odpadov) sú: Technické služby mesta Zlaté Moravce, Sita – Kalná nad Hronom, Tekovská ekologická spoločnosť – Nový Tekov, ENVI-GEOS Nitra, Mesto Vráble, Brantner Kolta. Zariadením na zneškodňovanie odpadov (spaľovne odpadov) je Duslo Šaľa. Z územia mesta sú odpady zhodnocované v niekoľkých zariadeniach.

Podľa RUSES okresu Nitra, ktorý zahŕňa aj súčasný okres Zlaté Moravce, je koeficient ekologickej stability v k. ú. Zlaté Moravce nízky a dosahuje hodnoty 0,11-0,2. Stupeň ekologickej stability územia je v extraviláne spôsobený dominantnou výmerou poľnohospodárskych plôch a v intraviláne mestským prostredím s nízkym zastúpením vegetácie a vysokým podielom technických prvkov. Najvyšší stupeň ekologickej stability majú oblasti Tribeča a Pohronského Inovca.

Pôdy širšieho územia, hlavne v období bez vegetačnej pokrývky, postihuje urýchlená vodná erózia, na plochých chrbtoch veterná erózia. Mieru zraniteľnosti pôd okrem samotných pôdných vlastností ovplyvňuje aj charakter vegetačnej pokrývky a využívania územia. Zatravnené časti územia majú z hľadiska erózných procesov na pôde najoptimálnejšie využívanie, nakoľko trávne porasty majú vysokú pôdoochrannú protieróznou funkciu. Na ornej pôde je náchylnosť k degradácii pomerne veľká, treba tu vhodne uplatniť zásady optimálnej priestorovej štruktúry a využívania územia, podľa potreby zaviesť osobitnú sústavu hospodárenia, predchádzať aplikáciou vhodných protieróznych opatrení organizačného, agrotechnického a vegetačného charakteru.

Z hľadiska prejavu geodynamických javov je územie postihnuté prevažne výmoľovou eróziou a hĺbkovou korytovou eróziou vodných tokov. V severozápadnej časti intravilánu Zlatých Moraviec je evidovaná malá plocha svahových deformácií (zosuv). Územie je náchylné na presadanie sedimentov. Územie má nízke a stredné radónové riziko. Seizmicky je územie zaradené do oblasti 4 so základným seizmickým zrýchlením $0,3 \text{ m/s}^2$ a špičkovým zrýchlením 1 m/s^2 , čo znamená stredné seizmické ohrozenie.

Biota je poznačená predovšetkým urbanizačnými antropogénnymi vplyvmi, čo sa prejavuje na kvalite a druhovej skladbe vyskytujúceho sa rastlinstva a živočíšstva (nepôvodné, sekundárne, domestikované, synantropné druhy, nízka druhová rozmanitosť, ústup vegetačných plôch, fragmentácia územia, izolácia populácií), na ich zdravotnom stave (poškodenosť, degradácia biotopov a spoločenstiev, narušenie prirodzeného prostredia a vývoja ekosystémov, nevhodný výrub lesných porastov), na plnení ich ekologických funkcií v krajine (ekologická významnosť, ekostabilizačné funkcie, migračné koridory a pod.).

Problémom mesta je miestami nevyhovujúca miestna cestná sieť, úplne uspokojivou nie je existujúca infraštruktúra, občianska vybavenosť. Nevyhovujúci je aj stav niektorých budov, nevhodná architektúra. Uvedené problémové okruhy nie sú závažné a možno ich na úrovni sídiel považovať za štandardné. Určité problémy sa objavujú aj v oblasti sociálnej.

Nielen v dotknutom území sa objavujú, ale na území Slovenska sa štandardne prejavujú niektoré ďalšie problémové okruhy. Nevhodný je pomer, priestorové usporiadanie, veľkosť a tvar plôch využívania územia. Krajina kvôli nepriaznivej priestorovej štruktúre, ako aj v dôsledku prejavov klimatických zmien nemá dostatočnú schopnosť optimálne hospodáriť s vodou, odtokové pomery územia sú nepriaznivé.

Dochádza k záberom poľnohospodárskych a lesných pozemkov na účely výstavby, pričom nie sú využívané existujúce objekty a plochy v nevyhovujúcom alebo nevyužívanom stave. Miestami dochádza k územnému stretu socioekonomických aktivít s územiami národnej a európskej siete chránených území, či inak významnými územiami, k lokálnemu, aj širšiemu ohrozovaniu vyskytujúcich sa druhov rastlinstva a živočíšstva a ich biotopov realizovanými aktivitami.

Narušené časti územia majú nedostatočne uplatňované ekostabilizačné, revitalizačné a rekultivačné opatrenia. Nezriedkavé je nerešpektovanie obmedzení a limitov vyplývajúcich z potenciálu územia, vyskytujú sa dôsledky neefektívneho využívania ekosystémových služieb spoločnosťou. Často dochádza k pochybeniu z nerešpektovania príslušných predpisov na ochranu prírody a krajiny (stupne ochrany prírody a krajiny, ochrana prírodných zdrojov – lesných, pôdných, vodných, ochrana technických prvkov atď.). Pretrváva používanie nevhodných, voči ŽP nešetrných postupov, technológií a zariadení, zavádzanie inovatívnych prístupov, predovšetkým najlepších dostupných technológií (BAT) je pomalé. Zariadenia sa vyznačujú vysokou surovinovou a energetickou náročnosťou, úroveň využívania obnoviteľných zdrojov energie je slabá. Slabá je tiež súčasná úroveň zhodnocovania odpadov, predovšetkým biologicky rozložiteľného odpadu.

Mnohé problémy environmentálneho charakteru sú spôsobené nevhodným manažmentom, nedostatočným uplatňovaním manažmentových opatrení na zabezpečenie optimálnej priestorovej štruktúry a využívania územia. Všeobecným znakom spoločnosti je stále pretrvávajúca nedostatočná integrácia environmentálnych princípov do priestorovo-plánovacích procesov a do sektorových politík, absencia komplexnej (integrovanej) starostlivosti a prevencie, stret záujmov odvetví v priestore. Rezervy sú v nedostatočnom využívaní miestneho rozvojového potenciálu.

Stále je zjavná preferencia ekonomických aspektov pred ekologickými a environmentálnymi, rozvoj podnikateľských aktivít je nekoordinovaný, investori vytvárajú nátlak na kompetentné orgány a inštitúcie, objavuje sa lobizmus, klientelizmus. Nástroje starostlivosti o životné prostredie sú uplatňované formálne, predovšetkým prijímanie strategických dokumentov má viac-menej formálny charakter.

Na podporu a realizáciu environmentálnych prístupov chýbajú potrebné ľudské zdroje, chýba motivácia. Výrazné medzery sú v oblasti technickej a finančnej podpory. Ekologické povedomie obyvateľstva je veľmi nízke, čo sa prejavuje v celkovo slabom zainteresovaní verejnosti do prípravy a riešenia záležitostí z oblasti starostlivosti o ŽP.

5. Environmentálne aspekty vrátane zdravotných aspektov zistených na medzinárodnej, národnej a inej úrovni, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického dokumentu, ako aj to, ako sa zohľadnili počas prípravy strategického dokumentu

Informačnými zdrojmi použitými pre vypracovanie PHSR boli aktuálna legislatíva EÚ a SR z oblasti regionálneho rozvoja a obecného zriadenia, územnoplánovacia dokumentácia Mesta Zlaté Moravce, relevantné strategické dokumenty EÚ a SR, relevantné interné materiály mesta Zlaté Moravce, údaje Štatistického úradu SR a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, výsledky dotazníkového prieskumu.

Kľúčovým strategickým dokumentom, usmerňujúcim tvorbu PHSR je Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky, ktorá bola schválená Uznesením vlády SR č. 619 zo 7. septembra 1993 číslo 619 a Uznesením vlády SR č. 339 z 18. novembra 1993. Stratégia určuje 5 odvetvovo orientovaných priorít:

- I. ochrana ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami a globálna environmentálna bezpečnosť;
- II. zabezpečenie dostatku pitnej vody a zníženie znečistenia ostatných vôd pod prípustnú mieru;
- III. ochrana pôdy pred degradáciou a zabezpečenie nezávadnosti potravín a ostatných výrobkov;
- IV. minimalizácia vzniku, využívanie a správne zneškodňovanie odpadov;
- V. zachovanie biologickej rôznorodosti, ochrana a racionálne využívanie prírodných zdrojov a optimalizácia priestorovej štruktúry a využívania krajiny.

PHSR mesta Zlaté Moravce je v súlade s uvedeným dokumentom. Navrhovaný strategický dokument PHSR mesta Zlaté Moravce rešpektuje aj princípy ďalších relevantných dokumentov, ako napr. Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja, Národná stratégia ochrany biodiverzity, Akčné plány atď.

Posudzovaný strategický dokument vyplýva z názorov a požiadaviek obyvateľov mesta, zo SWOT analýzy a realizovaných analýz.

SWOT analýza identifikovala slabé a silné stránky mesta, na základe ktorých boli vyvedené hlavné disparity a hlavné faktory rozvoja mesta.

Na základe uvedenej analýzy za hlavné disparity mesta boli považované:

- Zlý stav technickej infraštruktúry
- Nevyhovujúci stav verejných priestranstiev a starostlivosti o verejnú zeleň
- Nedostatočne vybudovaná infraštruktúra pre trávenie voľného času
- Nízka miera informovanosti
- Nezamestnanosť
- Nedostatok parkovacích miest
- Nedostatok bytového fondu
- Slabé možnosti kultúrneho a spoločenského vyžitia.

Za hlavné faktory rozvoja mesta sú považované:

- Výhodný polohový potenciál mesta
- Výhodná dopravná dostupnosť
- Prírodný a kultúrny potenciál
- Vhodné podmienky na rozvoj podnikateľského prostredia

- Čiastočne vybudovaná environmentálna infraštruktúra
- Dostatočná technická infraštruktúra
- Vhodné podmienky na rozvoj cestovného ruchu
- Vzdelanosť obyvateľstva.

Pri príprave strategického dokumentu boli zohľadnené názory a požiadavky občanov na budúci rozvoj mesta, získané dotazníkovým prieskumom. Dotazník bol rozdelený do štyroch tematických častí: Charakteristika respondentov, Mesto ako priestorová jednotka, Mesto ako sociálna jednotka, Mesto ako rozvojová jednotka. Z celkového počtu obyvateľov sa do prieskumu zapojilo len 129 respondentov, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 1,03 %. Zo zistených výsledkov vyplýva, že mesto by malo sústrediť svoju snahu na pritiahnutie nových investorov a s tým súvisiace vytvorenie nových pracovných miest. Zároveň by malo mesto vynaložiť rovnako veľkú snahu na rekonštrukciu miestnych komunikácií. Obyvatelia mesta prejavili taktiež záujem o rozvoj bytového fondu, o ochranu prírody a životného prostredia, podporu rozvoja podnikania, o vytvorenie nových miest pre oddych, resp. zveľadenie existujúcich. Ďalej obyvatelia mesta apelujú na zlepšenie informovanosti občanov v meste, na zvýšenie a zlepšenie separovaného zberu a o rozšírenie cyklotrás a náučných chodníkov. Nemenej námahy by mesto malo vynaložiť rozšírenie a skvalitnenie ponuky kultúrnych a športových podujatí, vzdelávacie aktivity pre občanov, služby spojené s komunálnym odpadom, rekonštrukciu verejného osvetlenia, dobudovanie ČOV a verejný internet.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH STRATEGICKÉHO DOKUMENTU VRÁTANE ZDRAVIA

1. Pravdepodobne významné environmentálne vplyvy na životné prostredie a vplyvy na zdravie

Očakávané celkové dopady boli na základe uskutočnenej SWOT analýzy v navrhovanom strategickom dokumente zhrnuté nasledovne:

- Zlepšenie ekonomickej úrovne mesta Zlaté Moravce
- Využitie prírodného a kultúrneho potenciálu
- Zvýšenie bezpečnosti a informatizácie obyvateľstva
- Zvýšenie prílevu investorov do mesta
- Dobudovanie dopravnej infraštruktúry
- Zlepšenie kvality životného prostredia
- Podpora cestovného ruchu.

Niektoré z uvedených dopadov sú relevantné aj z hľadiska životného prostredia. Predovšetkým sa očakávajú pozitívne vplyvy. Cieľom environmentálnej prioritnej oblasti je ochrana životného prostredia s dôrazom na zefektívnenie a skvalitnenie environmentálnej infraštruktúry a starostlivosti o životné prostredie.

Návrh strategického dokumentu počíta s podporou nemotorovej dopravy, budovaním oddychových zón, budovaním náučných chodníkov, zvýšením energetickej efektívnosti budov, skvalitnením verejných služieb, vybudovaním zberného dvora, rozšírením riadenej skládky, budovaním infraštruktúry pre zber a nakladanie s biologicky rozložiteľným odpadom, revitalizáciou plôch vegetácie, rekultiváciou a obnovou degradovaných objektov a plôch, ako aj so zvyšovaním podielu vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva, zlepšením komunikácie medzi mestom a obyvateľstvom, zavádzaním inovatívnych prvkov u zamestnávateľov, využívaním zdrojov financovania z EÚ, podporou prílevu investícií, vytváraním nových pracovných príležitostí a pod.

Uvedené skutočnosti by sa mali prejavovať postupným zvyšovaním celkovej úrovne v pracovnom prostredí, službách, zdravotníctve a sociálnej starostlivosti, školstve a vzdelávaní, kultúre, športe, bývaní, spoločenskom dianí, verejnom poriadku a bezpečnosti atď..

Strategický dokument predpokladá zvyšovať povedomie obyvateľov v oblasti nakladania s komunálnymi odpadmi, o potrebe triedeného zberu komunálnych odpadov, či o prínose jeho zhodnocovania a negatívach jeho zneškodňovania. Mesto sa zaväzuje minimálne jedenkrát do roka využiť kampane a osvetové činnosti vedúce k podporu triedeného zberu s využitím letákov, web stránky, seminárov, prednášok, mestských novín, oznamov na úradných tabuliach.

Negatívne vplyvy PHSR mesta Zlaté Moravce na životné prostredie môžu byť spojené s realizáciou tých opatrení, ktoré budú mať investičný charakter. Možno v budúcnosti predpokladať určité vplyvy na pôdu v podobe záberu poľnohospodárskych pozemkov na stavebné účely, pokiaľ nové aktivity budú lokalizované do takýchto lokalít. Na týchto plochách môže potom dôjsť, v závislosti od konkrétnej výstavby, k určitému negatívnemu ovplyvneniu bioty, pôd, horninového prostredia, vôd, ovzdušia, obyvateľstva, krajiny štruktúry a pod., ktorého charakter, lokalizáciu ani rozsah v súčasnosti nie je možné vymedziť, na úrovni strategického dokumentu, akým je PHSR, sú dopady, vrátane negatívnych, len načrtnuté. Strategický dokument nepredpokladá nové zábery lokalít s výskytom prirodzenej vegetácie a živočíšstva. Plánované aktivity nie sú lokalizované v územiach ekologicky či kultúrno-historicky významných, naopak, strategický dokument podporuje zachovanie a ochranu všetkých hodnotných častí územia, nepredpokladajú sa preto negatívne vplyvy na chránené, či inak významné územia, národnej, ani európskej siete, ani na chránené druhy rastlín a živočíchov. V PHSR sú plne rešpektované všetky prvky územného systému ekologickej stability. Pri umiestňovaní novej zástavby budú zohľadňované pásma hygienickej ochrany a ochranné pásma existujúcich stavieb a činností.

Žiadne iné negatívne vplyvy navrhovaného strategického dokumentu neboli zistené.

Konkrétnejšie vplyvy na životné prostredie vyplynú z výsledkov procesov posudzovania vplyvov na ŽP pre jednotlivé navrhované činnosti v súlade so Zákom NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, je možné predpokladať, že schválenie navrhovaného strategického dokumentu nebude mať negatívne dopady na životné prostredie, ani na zdravie dotknutého obyvateľstva.

Naopak, posudzovaný strategický dokument má v cieľoch prispieť k podpore zveľaďovania životného prostredia a kvality života obyvateľstva Zlatých Moraviec a okolia.

Pri spracovaní posudzovaného strategického dokumentu boli zohľadnené všetky relevantné právne predpisy z oblasti ochrany, tvorby a starostlivosti o životné prostredie, čo je predpokladom eliminácie prípadných negatívnych vplyvov.

V. NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE

1. Opatrenia na odvrátenie, zníženie alebo zmiernenie prípadných významných negatívnych vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia, ktoré by mohli vyplynúť z realizácie strategického dokumentu

Opatrenia navrhnuté v posudzovanom strategickom dokumente, majú investičný alebo neinvestičný charakter, spočívajúci v tvorbe organizačných, plánovacích, inštitucionálnych, legislatívnych a programovacích postupov, plánov a činností s cieľom prevencie, eliminácie a minimalizácie možných negatívnych dopadov posudzovaného strategického dokumentu na ŽP.

V navrhovanom strategickom dokumente PHSR mesta Zlaté Moravce boli pre jednotlivé prioritné oblasti stanovené nasledovné opatrenia a aktivity:

Ekonomická oblasť:

1.1 Podpora podnikateľského prostredia a zvýšenie zamestnanosti

- 1.1.1 Zachovanie fungovania chránenej dielne /operátor kamerového systému/;

1.2 Kvalitné bezpečné a udržiavané miestne komunikácie

- 1.2.1 Okružná križovatka pri MsÚ;
- 1.2.2 Rekonštrukcia ciest, chodníkov a mostov (most 1. mája, Zlatňanka);
- 1.2.3 Budovanie odstavných plôch (obnova sídlisk);
- 1.2.4 Budovanie odstavných plôch na ul. Janka Kráľa, Sama Chalúpku, Migáziho a na Námestí A. Hlinku pred pošťou;
- 1.2.5 Oprava chodníkov a riešenie havarijných stavov;
- 1.2.6 Vybudovanie nových chodníkov;
- 1.2.7 Obnova ciest v meste a mestských častiach;

1.3 Doprava a bezpečnosť

- 1.3.1 Budovanie prvkov dopravy (pešie zóny, vylúčenie dopravy z ulíc, oddychových zón), zvyšovanie bezpečnosti – odstraňovanie úzkych miest v pešej doprave, odstraňovanie bariér pri prestupovaní;
- 1.3.2 Rozširovanie a modernizácia kamerového systému mesta;

1.4 Cyklodoprava

- 1.4.1 Rekonštrukcia, modernizácia a výstavba infraštruktúry pre nemotorovú dopravu – cyklistické cesty a objekty (chránené parkoviská pre bicykle, cyklostojany);
- 1.4.2 Propagácia cyklistickej dopravy (webové portály, mobilné aplikácie);

1.5 Rozvoj cestovného ruchu

- 1.5.1 Vybudovanie náučných chodníkov;

1.6 Dobudovanie technickej infraštruktúry

- 1.6.1 Rekonštrukcia verejného osvetlenia;

Sociálna oblasť:

2.1 Rekonštrukcia a skvalitnenie materiálovo technického zabezpečenia predškolského a školského zariadenia

- 2.1.1 Prevádzka dopravného ihriska /praktická dopravná výchova žiakov ZŠ a MŠ/;
- 2.1.2 Zvýšenie energetickej efektívnosti ZUŠ;
- 2.1.3 Zvýšenie energetickej efektívnosti MŠ Kalinčiakova;
- 2.1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti MŠ Žitavské nábrežie;
- 2.1.5 Zvýšenie energetickej efektívnosti MŠ Štúrova;
- 2.1.6 Zvýšenie energetickej efektívnosti MŠ Slnecná;
- 2.1.7 Zvýšenie energetickej efektívnosti ZŠ Robotnícka;
- 2.1.8 Zvýšenie energetickej efektívnosti ZŠ Pribinova;
- 2.1.9 Zvýšenie energetickej efektívnosti ZŠ Mojmirova;
- 2.1.10 Zvýšenie energetickej efektívnosti CVČ;
- 2.1.11 Školské dielne;
- 2.1.12 Nákup vybavenia pre MŠ, ZŠ a školské jedálne;

2.2 Skvalitnenie a rozvoj sociálnej a zdravotníckej infraštruktúry

- 2.2.1 Výstavba bytových domov;
- 2.2.2 Denný stacionár pre seniorov a zdravotne postihnutých;
- 2.2.3 Vybudovanie komunitného centra;
- 2.2.4 Rekonštrukcia denného centra;
- 2.2.5 Rekonštrukcia nemocnice;
- 2.2.6 Nákup prístrojov do nemocnice;
- 2.2.7 Zachovanie opatrovateľskej služby;

2.3 Zabezpečenie komfortu života obyvateľov mesta

- 2.3.1 Vnútroblokova obnova sídlisk;
- 2.3.2 Zvýšenie energetickej efektívnosti MsÚ;
- 2.3.3 Zvýšenie energetickej efektívnosti kina Tekov;

- 2.3.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti budovy daňového úradu;
- 2.3.5 Rozšírenie mestského cintorína;
- 2.3.6 Komplexná rekonštrukcia bazénu na mestskom kúpalisku;

2.4 Podpora zariadení kultúry a športu

- 2.4.1 Rekonštrukcia štadiónu (bývalý Calex);
- 2.4.2 Vybudovanie multifunkčných ihrísk;
- 2.4.3 Rekonštrukcia kaštieľa (budova MSKŠ);
- 2.4.4 Rekonštrukcia amfiteátra;
- 2.4.5 Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia športovísk v meste;
- 2.4.6 Rekonštrukcia župného domu;

Environmentálna oblasť:

3.1 Skvalitnenie environmentálnej infraštruktúry

- 3.1.1 Zberný dvor;
- 3.1.2 Rozšírenie skládky;
- 3.1.3 Vybudovanie infraštruktúry pre zber a nakladanie s BRKO (zber BRKO a zakúpenie kompostérov pre domácnosti);

3.2 Revitalizácia verejných priestranstiev a starostlivosť o životné prostredie

- 3.2.1 Revitalizácia zelene.

Pre aktivity, ktoré budú mať v rámci realizácie navrhovaných opatrení investičný charakter, platí, rovnako ako pre všetky ostatné investičné zámery, povinnosť postupovať v súlade so Zákom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V zmysle §4 uvedeného zákona posudzovanie vplyvov strategického dokumentu nenahrádza posudzovanie vplyvov relevantných činností a aktivít navrhovaných v PHSR mesta Zlaté Moravce.

Zo stanovísk subjektov vyjadrujúcich sa k návrhu strategického dokumentu PHSR mesta Zlaté Moravce vo fáze Oznámenia o strategickom dokumente vyplynuli požiadavky, ktoré zároveň možno pokladať za opatrenia na zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov schválenia navrhovaného strategického dokumentu. Niektoré z pripomienok a požiadaviek boli prenesené do Rozsahu hodnotenia (list č. OU-ZM-OSZP-2016/000253-31 VA zo dňa 22. 2. 2016):

- strategický dokument musí byť riešený v súlade s Územným plánom Nitrianskeho kraja a Zmenami a doplnkami č. 1, ktoré boli schválené Uznesením č. 111/2015 zo 16. zasadnutia Zastupiteľstva NSK, v rámci ktorých je potrebné rešpektovať najmä ustanovenia záväznej časti;
- pri stanovovaní priorít a cieľov rozvoja mesta v oblasti dopravy musia byť rešpektované priority rozvoja dopravnej infraštruktúry a navrhovaný PHSR mesta Zlaté Moravce 2015 - 2025 musí byť zosúladený so strategickými dokumentmi MDVRR SR - Operačný program Integrovaná infraštruktúra 2014 - 2020, Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do r. 2020 a každoročne aktualizovaný Rozvojový program priorít verejných prác;
- musí byť rešpektované trasovanie existujúcej dopravnej infraštruktúry;
- musia byť dodržané cestné ochranné pásma v zmysle Zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov;
- musí byť rešpektovaný Zákon č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- musí sa postupovať v súlade s Uznesením vlády SR č. 223/2013 o Národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR;
- pri návrhu lokalít v blízkosti pozemných komunikácií a železničných tratí musia byť posúdené nepriaznivé vplyvy z dopravy, musí byť dodržané pásmo hygienickej ochrany pred hlukom a negatívnymi účinkami dopravy v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú

podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov; v týchto lokalitách musí byť vylúčené bývanie;

- je potrebné maximálne eliminovať negatívne vplyvy z dopravy, zaviazat' investorov na vykonanie potrebných opatrení;

- pri návrhu statickej dopravy je potrebné zabezpečiť aj parkovacie plochy pre bicykle s určeným minimálnym (20) % počtom miest z kapacity parkoviska pre motorové vozidlá;

- pri návrhu cyklistickej a pešej dopravy je potrebné vytvárať vzájomne prepojenú sieť, ktorá zabezpečí plynulý a bezpečný pohyb chodcov a cyklistov;

- v bode 2.3.5 - rozšírenie mestského cintorína, uvažovať aj rekonštrukciu objektov domov smútku na pohrebiskách mestských častí a objektu pohrebnej služby na mestskom cintoríne, v zmysle požiadaviek Zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve;

- v bode 2.3.6 - rekonštrukcia bazény, uvažovať s celkovou rekonštrukciou areálu letného kúpaliska v meste v súlade s Vyhláškou MZ SR č. 308/2012 Z. z. o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku;

- je potrebné rešpektovať Vyhlášku KÚ ŽP v Nitre č. 3/2011 zo 14. januára 2011, ktorou sa zrušila ochrana chránených areálov Beladický park, Park Janka Kráľa, Pustochotársky park a Rozhodnutie Úradu geodézie, kartografie a katastra SR č. P-1999/2003 zo dňa 21. 5. 2003, ktorý štandardizoval názov Parku v Topoľčiankach na Topoľčiansky park, ako aj ostatné relevantné predpisy v oblasti ochrany prírody a krajiny SR;

- je potrebné dohliadať, aby plánovanými činnosťami nebolo zasahované do významných krajinných prvkov (§2 ods. 2 písm. c) Zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov), akými sú les, rašelinisko, brehový porast, jazero, mokrad', rieka, bralo, tiesňava, kamenné more, pieskový presyp, park, aleja, remíza - ktoré tvoria kosť územného systému ekologickej stability a neboli prerušované línie biokoridorov (§2 ods. 2 písm. e) Zákona č. 543/2002 Z. z.) a plôch biocentier (§2 ods.2 písm. d) Zákona č. 543/2002 Z. z.).

V stanoviskách ostatných subjektov boli sformulované nasledovné pripomienky a požiadavky, ktoré majú tiež charakter opatrení na zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov posudzovaného strategického dokumentu na ŽP:

- je nutné dodržiavať Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, v nadväznosti na Vyhlášku č. 35/1984 Zb., ako aj príslušné STN (01820);
- je potrebné dodržiavať požiadavky uvedené v Zákone NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí, v znení Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z., Nariadenia vlády SR č. 115/2006 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku, Nariadením vlády SR č. 419/2005 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou vibráciám v znení Nariadenia vlády SR č. 629/2005 Z. z. a Nariadenia vlády SR č. 395/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov, Vyhlášku MZ SR č. 528/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.

VI. DÔVODY VÝBERU ZVAŽOVANÝCH ALTERNATÍV ZOHLADŇUJÚCICH CIELE A GEOGRAFICKÝ ROZMER STRATEGICKÉHO DOKUMENTU A OPIS TOHO, AKO BOLO VYKONANÉ VYHODNOTENIE VRÁTANE ŤAŽKOSTÍ S POSKYTOVANÍM POTREBNÝCH INFORMÁCIÍ, AKO NAPR. TECHNICKÉ NEDOSTATKY ALEBO NEURČITOSTI

Posudzovaný strategický dokument je navrhnutý len v jednom variante, preto nebolo vykonané porovnávanie a výber optimálneho variantu. Identifikácia a vyhodnocovanie možných parciálnych alternatívnych riešení boli vykonávané priebežne počas procesu vypracovávania posudzovaného strategického dokumentu, konečný výstup v podobe predkladaného variantu je výsledkom partnerskej spolupráce a dohody všetkých autorov a spoluriešiteľov dokumentu.

Požiadavka bezvariantného spracovania návrhu strategického dokumentu PHSR mesta Zlaté Moravce vyplynula aj z požiadaviek Rozsahu hodnotenia (list č. OU-ZM-OSZP-2016/000253-31 VA zo dňa 22. 2. 2016).

Nulový variant predstavuje súčasný stav využívania územia mesta Zlaté Moravce a predstavuje tiež stav bez schválenia navrhovaného PHSR. To by pre mesto znamenalo, že nebude mať dokument s právnou záväznosťou, ktorý by koncepčne usmerňoval a koordinoval činnosti na území mesta s cieľom zamedzenia realizácie environmentálne neprijateľných zámerov. Riešenie v predkladanom PHSR mesta Zlaté Moravce je prezentované v navrhovanom variante.

Nedostatky a neurčitosti sú pri strategickom posudzovaní, vzhľadom na charakter posudzovaného elaborátu, štandardne vyplývajúce z absencie konkrétnejších relevantných informácií o území, o plánovaných aktivitách vyplývajúcich z cieľov dokumentu, o časovom zasadení predpokladanej realizácie aktivít či naplňovania cieľov a pod. S vysokou pravdepodobnosťou budú pri uplatňovaní strategického dokumentu v rámci jednotlivých procesov posudzovania vplyvov na ŽP posudzované jednotlivé činnosti (EIA), taktiež budú navrhované činnosti podliehať povoľovaciemu procesu. Je možné predpokladať, že tieto postupy odhalia prípadné negatívne vplyvy na ŽP a zabezpečia ich elimináciu.

VII. NÁVRH MONITOROVANIA ENVIRONMENTÁLNYCH VPLYVOV VRÁTANE VPLYVOV NA ZDRAVIE

Vzhľadom k tomu, že PHSR je vypracovaný na dlhšie časové obdobie, bude potrebné ho priebežne sledovať a vyhodnocovať. Proces monitorovania sa podľa samotného dokumentu bude vykonávať systematicky a priebežne počas celého trvania PHSR až po samotné ukončenie platnosti dokumentu. Monitorovanie sa bude vykonávať na úrovni projektu, pretože projekt je základným prvkom monitorovania a na úrovni programu, kedy sa zostaví súhrnná monitorovacia správa za daný rok.

Vstupnými informáciami pre realizáciu monitorovania sú merateľné ukazovatele jednotlivých aktivít. Hodnoty jednotlivých merateľných ukazovateľov sa zbierajú po rokoch. Merateľné ukazovatele predstavujú mechanizmus na sledovanie plnenia jednotlivých opatrení prostredníctvom vykonania aktivít. Priebežne kontrolujú jednotlivé opatrenia, pričom majú byť zvolené tak, aby pokrývali celú škálu opatrení a pri kontrole ich plnenia bolo zjavné napredovanie v dosahovaní cieľa, prípadne boli odhalené odchýlky od jeho dosiahnutia. Za merateľné ukazovatele sa považujú ukazovatele, ktoré predstavujú výstupy danej oblasti. Tiež sú to merateľné ukazovatele výsledkov, ktoré sledujú strednodobý efekt, merateľné ukazovatele vplyvov sledujúce dlhodobý efekt, resp. dôsledky na určitú cieľovú skupinu. K merateľným ukazovateľom sa zaraďujú aj tie, ktoré sa zameriavajú na sledovanie samotnej cieľovej skupiny v danej oblasti. Ukazovatele finančné, výstupu a výsledku sú pre jednotlivé opatrenia a aktivity v strategickom dokumente zhrnuté nasledovne:

Ekonomická oblasť:

- 1.1.1 Zachovanie fungovania chránenej dielne /operátor kamerového systému/
výsledok - počet pracovných miest

- dopad - počet zachovaných chránených dielní
- 1.2.1 Okružná križovatka pri MsÚ
 - výsledok - vybudovaná okružná križovatka
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 1.2.2 Rekonštrukcia ciest, chodníkov a mostov (most 1. mája, Zlatňanka)
 - výsledok - dĺžka zrekonštruovaných komunikácií
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 1.2.3 Budovanie odstavných plôch (obnova sídlisk)
 - výsledok - počet vybudovaných odstavných plôch
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 1.2.4 Budovanie odstavných plôch na ul. Janka Kráľa, Sama Chalúпку, Migáziho a na Námestí A. Hlinku pred poštou
 - výsledok - počet vybudovaných odstavných plôch
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 1.2.5 Oprava chodníkov a riešenie havarijných stavov
 - výsledok - dĺžka opravených chodníkov
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 1.2.6 Vybudovanie nových chodníkov
 - výsledok - dĺžka vybudovaných chodníkov
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 1.2.7 Obnova ciest v meste a mestských častiach
 - výsledok - dĺžka obnovených komunikácií
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 1.3.1 Budovanie prvkov dopravy (pešie zóny, vylúčenie dopravy z ulíc, oddychových zón), zvyšovanie bezpečnosti – odstraňovanie úzkych miest v pešej doprave, odstraňovanie bariér pri prestupovaní
 - výsledok - počet vybudovaných prvkov
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 1.3.2 Rozširovanie a modernizácia kamerového systému mesta
 - výsledok - rozšírený kamerový systém
 - dopad - %-ny podiel zvýšenia bezpečnosti
- 1.4.1 Rekonštrukcia, modernizácia a výstavba infraštruktúry pre nemotorovú dopravu – cyklistické cesty a objekty (chránené parkoviská pre bicykle, cyklostojany)
 - výsledok - dĺžka cyklistických komunikácií
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 1.4.2 Propagácia cyklistickej dopravy (webové portály, mobilné aplikácie)
 - výsledok - počet webových portálov a mobilných aplikácií
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 1.5.1 Vybudovanie náučných chodníkov
 - výsledok - počet náučných chodníkov
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 1.6.1 Rekonštrukcia verejného osvetlenia
 - výsledok - počet zrekonštruovaných svietidiel
 - dopad - rozsah úspor energie

Sociálna oblasť:

- 2.1.1 Prevádzka dopravného ihriska /praktická dopravná výchova žiakov ZŠ a MŠ/
 - výsledok - prevádzka dopravného ihriska
 - dopad - počet detí navštevujúcich dopravné ihrisko
- 2.1.2 Zvýšenie energetickej efektívnosti ZUŠ
 - výsledok - spotreba energií
 - dopad - počet detí navštevujúcich ZUŠ

- 2.1.3 Zvýšenie energetickej efektívnosti MŠ Kalinčiakova
 - výsledok - spotreba energií
 - dopad - počet detí navštevujúcich MŠ
- 2.1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti MŠ Žitavské nábrežie
 - výsledok - spotreba energií
 - dopad - počet detí navštevujúcich MŠ
- 2.1.5 Zvýšenie energetickej efektívnosti MŠ Štúrova
 - výsledok - spotreba energií
 - dopad - počet detí navštevujúcich MŠ
- 2.1.6 Zvýšenie energetickej efektívnosti MŠ Slnčná
 - výsledok - spotreba energií
 - dopad - počet detí navštevujúcich MŠ
- 2.1.7 Zvýšenie energetickej efektívnosti ZŠ Robotnícka
 - výsledok - spotreba energií
 - dopad - počet detí navštevujúcich ZŠ
- 2.1.8 Zvýšenie energetickej efektívnosti ZŠ Pribinova
 - výsledok - spotreba energií
 - dopad - počet detí navštevujúcich ZŠ
- 2.1.9 Zvýšenie energetickej efektívnosti ZŠ Mojmirova
 - výsledok - spotreba energií
 - dopad - počet detí navštevujúcich ZŠ
- 2.1.10 Zvýšenie energetickej efektívnosti CVČ
 - výsledok - spotreba energií
 - dopad - počet detí navštevujúcich CVČ
- 2.1.11 Školské dielne
 - výsledok - počet vybudovaných školských dielní
 - dopad - počet detí navštevujúcich MŠ a ZŠ
- 2.1.12 Nákup vybavenia pre MŠ, ZŠ a školské jedálne
 - výsledok - počet nakúpeného vybavenia
 - dopad - počet detí navštevujúcich MŠ a ZŠ
- 2.2.1 Výstavba bytových domov
 - výsledok - počet nových bytov
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 2.2.2 Denný stacionár pre seniorov a zdravotne postihnutých
 - výsledok - vybudovaný denný stacionár
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 2.2.3 Vybudovanie komunitného centra
 - výsledok - počet vybudovaných komunitných centier
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 2.2.4 Rekonštrukcia denného centra
 - výsledok - rekonštrukcia denného centra
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 2.2.5 Rekonštrukcia nemocnice
 - výsledok - rekonštrukcia nemocnice
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 2.2.6 Nákup prístrojov do nemocnice
 - výsledok - počet nových prístrojov v nemocnici
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti so zdravotnou starostlivosťou
- 2.2.7 Zachovanie opatrovateľskej služby
 - výsledok - zachovanie opatrovateľskej služby
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 2.3.1 Vnútrobloková obnova sídlisk

- výsledok - počet obnov
- dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 2.3.2 Zvýšenie energetickej efektívnosti MsÚ
 - výsledok - spotreba energií
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 2.3.3 Zvýšenie energetickej efektívnosti kina Tekov
 - výsledok - spotreba energií
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 2.3.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti budovy daňového úradu
 - výsledok - spotreba energií
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 2.3.5 Rozšírenie mestského cintorína
 - výsledok - počet hrobových miest
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 2.3.6 Komplexná rekonštrukcia bazénu na mestskom kúpalisku
 - výsledok - rekonštrukcia bazénu
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 2.4.1 Rekonštrukcia štadiónu (bývalý Calex)
 - výsledok - rekonštrukcia štadiónu
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 2.4.2 Vybudovanie multifunkčných ihrísk
 - výsledok - počet vybudovaných ihrísk
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 2.4.3 Rekonštrukcia kaštieľa (budova MSKŠ)
 - výsledok - rekonštrukcia kaštieľa
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 2.4.4 Rekonštrukcia amfiteátra
 - výsledok - rekonštrukcia amfiteátra
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 2.4.5 Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia športovísk v meste
 - výsledok - počet vybudovaných a modernizovaných športovísk
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 2.4.6 Rekonštrukcia župného domu
 - výsledok - rekonštrukcia župného domu
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov

Environmentálna oblasť:

- 3.1.1 Zberný dvor
 - výsledok - počet vybudovaných zberných dvorov
 - dopad - % separovaného zberu
- 3.1.2 Rozšírenie skládky
 - výsledok - % rozšírenia skládky
 - dopad - %-ne kapacity skládky
- 3.1.3 Vybudovanie infraštruktúry pre zber a nakladanie s BRKO (zber BRKO a zakúpenie kompostérov pre domácnosti)
 - výsledok - počet zakúpených kompostérov
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov
- 3.2.1 Revitalizácia zelene
 - výsledok - plocha revitalizovanej zelene
 - dopad - %-ny podiel spokojnosti obyvateľov

Proces hodnotenia sa vykonáva v zmysle platnej legislatívy Zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Výstupným materiálom procesu monitorovania bude monitorovacia správa za daný rok, ktorú bude schvaľovať mestské zastupiteľstvo. Za prípravu monitorovacej správy bude zodpovedná finančná komisia a za finálnu monitorovaciu správu preberie zodpovednosť primátor mesta. Hlavným cieľom monitorovania je zostaviť komplexnú informáciu o plnení opatrení a aktivít navrhnutých v PHSR.

Kľúčovou činnosťou nevyhnutou pre správne zabezpečenie realizácie PHSR bude aj hodnotenie na úrovni programu a jednotlivých projektov. Samotné hodnotenie predstavuje proces systematicky skúmajúci prínos z realizácie PHSR, jeho súlad so stanovenými cieľmi v PHSR, analyzuje účinnosť procesov realizácie, vhodnosť nastavenia opatrení a aktivít a v neposlednom rade navrhuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti.

Hodnotiace a monitorovacie správy predstavujú dôležitý aspekt pre rozhodnutia mestského zastupiteľstva a primátora mesta pri riadení implementácie programu za účelom dosiahnutia stanovených cieľov jednotlivých prioritných oblastí PHSR.

Hlavným aspektom hodnotenia, monitorovania, kontroly a najmä komunikačným nástrojom bude „Materiál na rokovanie mestského zastupiteľstva.“ Vstupné informácie budú pripravovať zamestnanci Mestského úradu v Zlatých Moravciach, po spracovaní informácií budú o ňom rokovať poslanci mestského zastupiteľstva. Zasadnutie zastupiteľstva je verejné a tiež uvedený materiál je prístupný verejnosti. O zasadnutí zastupiteľstva je obyvateľstvo informované prostredníctvom informačných kanálov: miestny rozhlas a informačná tabuľa Mesta Zlaté Moravce.

V programovom období 2015 - 2025 komunikačný plán pozostáva z 9 aktivít. Konkrétne ide o aktivity týkajúce sa informovanosti, schvaľovania, hodnotenia a monitorovania, aktivity týkajúce sa nových akčných plánov a rozpočtov pre jednotlivé projekty vrátane ich korekcie.

VIII. PRAVDEPODOBNE VÝZNAMNÉ CEZHRANIČNÉ ENVIRONMENTÁLNE VPLYVY VRÁTANE VPLYVOV NA ZDRAVIE

Vzhľadom na polohu mesta Zlaté Moravce, charakter posudzovaného dokumentu, ako aj jeho obsah nie je predpoklad cezhraničných vplyvov, vrátane vplyvov na zdravie obyvateľstva.

IX. NETECHNICKÉ ZHRNUTIE POSKYTNUTÝCH INFORMÁCIÍ

Dokument Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta (ďalej len „PHSR“) je strategický dokument, ktorý sa vypracováva na obdobie 7 rokov s dlhodobým výhľadom na 10 až 14 rokov. Posudzovaný PHSR mesta Zlaté Moravce bol spracovaný na obdobie 2015-2025. PHSR je navrhnutý len v jednom variante.

PHSR spolu s územným plánom, je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie.

Cieľom dokumentu je na základe komplexnej analýzy územia mesta, jeho silných a slabých stránkach, identifikovaných rozvojových potrebách stanoviť stratégiu jeho ďalšieho rozvoja v rôznych oblastiach tak, aby bol zabezpečený optimálny hospodársky a sociálny rozvoj mesta v súlade s požiadavkami vyváženého a udržateľného rozvoja. Prostredníctvom tohto dokumentu sa mesto stará o všestranný rozvoj svojho územia a o uspokojenie potrieb svojich obyvateľov.

Vypracovanie PHSR vyplýva zo Zákona č. 309/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja.

Dokument je v súlade s relevantnými strategickými dokumentmi SR a EÚ.

PHSR mesta Zlaté Moravce bol vypracovaný formou úplného spracovania „na kľúč“ v období december 2014 až október 2015 s pomocou externých odborníkov, Regionálnej poradenskej spoločnosti a. s.. Zapojenie verejnosti do tvorby PHSR a komunikácia s verejnosťou boli realizované prostredníctvom dotazníkového prieskumu názorov a požiadaviek občanov na budúci rozvoj mesta, zverejňovaním informácií na webovom sídle mesta, na úradnej tabuli mesta a prostredníctvom pracovných stretnutí spracovateľov dokumentu a stretnutí s verejnosťou. Posudzovaný strategický dokument vyplýva z názorov a požiadaviek obyvateľov mesta, zo SWOT analýzy a realizovaných analýz.

Obstarávateľom dokumentu je Mesto Zlaté Moravce, zastúpené primátorom, PaedDr. Dušanom Husárom. Poverenou osobou na poskytovanie informácií je PaedDr. Klaudia Ivanovičová, mestská poslankyňa.

Dotknutým územím je Mesto Zlaté Moravce. Schvaľujúcim orgánom je Mestské zastupiteľstvo Mesta Zlaté Moravce.

Dokument obsahuje Analytickú, Strategickú, Programovú, Realizačnú a Finančnú časť.

Pre Mesto Zlaté Moravce bol navrhnutý hlavný strategický cieľ definovaný vo vízii mesta:

Zlaté Moravce – bezpečné a atraktívne mesto s modernou samosprávou mesta interaktívne komunikujúcou so svojimi obyvateľmi, poskytujúce komplexnú ponuku obchodov a služieb, podmienky pre zdravý, plnohodnotný a harmonický život lokálneho obyvateľstva s kvalitnou technickou, sociálnou infraštruktúrou a priestorom pre aktívne trávenie voľného času pre občanov všetkých vekových kategórií v ekologicky priaznivom a zdravom životnom prostredí.

Globálne ciele predstavujú:

V Prioritnej oblasti HOSPODÁRSKEJ: Rozvoj hospodárskej základne prostredníctvom podpory podnikateľského sektora s dôrazom na rozvoj cestovného ruchu, dopravnej a technickej infraštruktúry a cyklodopravy.

V Prioritnej oblasti SOCIÁLNEJ: Zvyšovanie kvality života miestnych obyvateľov prostredníctvom podpory a rozvoja školskej a sociálnej infraštruktúry, zariadení zdravotnej a sociálnej starostlivosti a zariadení pre kultúru a šport.

V Prioritnej oblasti ENVIRONMENTÁLNEJ: Cieľom je ochrana životného prostredia s dôrazom na zefektívnenie a skvalitnenie environmentálnej infraštruktúry a starostlivosti o životné prostredie.

V rámci každej oblasti bolo definovaných niekoľko špecifických cieľov:

V Prioritnej oblasti HOSPODÁRSKEJ: podpora podnikateľského prostredia a zvýšenie zamestnanosti, kvalitné, bezpečné a udržiavané miestne komunikácie, doprava a bezpečnosť, cyklodoprava, rozvoj cestovného ruchu, dobudovanie technickej infraštruktúry.

V Prioritnej oblasti SOCIÁLNEJ: rekonštrukcia a skvalitnenie materiálovo technického zabezpečenia predškolského a školského zariadenia, skvalitnenie a rozvoj sociálnej a zdravotníckej infraštruktúry, zabezpečenie komfortu života obyvateľov mesta, podpora zariadení kultúry a športu.

V Prioritnej oblasti ENVIRONMENTÁLNEJ: skvalitnenie environmentálnej infraštruktúry, revitalizácia verejných priestranstiev a starostlivosť o životné prostredie.

SWOT analýza identifikovala slabé a silné stránky mesta, na základe ktorých boli vyvedené hlavné disparity a hlavné faktory rozvoja mesta.

Na základe uvedenej analýzy za hlavné disparity mesta boli považované:

- Zlý stav technickej infraštruktúry
- Nevyhovujúci stav verejných priestranstiev a starostlivosti o verejnú zeleň

- Nedostatočne vybudovaná infraštruktúra pre trávenie voľného času
- Nízka miera informovanosti
- Nezamestnanosť
- Nedostatok parkovacích miest
- Nedostatok bytového fondu
- Slabé možnosti kultúrneho a spoločenského vyžitia.

Za hlavné faktory rozvoja mesta sú považované:

- Výhodný polohový potenciál mesta
- Výhodná dopravná dostupnosť
- Prírodný a kultúrny potenciál
- Vhodné podmienky na rozvoj podnikateľského prostredia
- Čiastočne vybudovaná environmentálna infraštruktúra
- Dostatočná technická infraštruktúra
- Vhodné podmienky na rozvoj cestovného ruchu
- Vzdelanosť obyvateľstva.

Očakávané celkové dopady boli na základe uskutočnenej SWOT analýzy v navrhovanom strategickom dokumente zhrnuté nasledovne:

- Zlepšenie ekonomickej úrovne mesta Zlaté Moravce
- Využitie prírodného a kultúrneho potenciálu
- Zvýšenie bezpečnosti a informatizácie obyvateľstva
- Zvýšenie prílevu investorov do mesta
- Dobudovanie dopravnej infraštruktúry
- Zlepšenie kvality životného prostredia
- Podpora cestovného ruchu.

Predovšetkým sa očakávajú pozitívne vplyvy. Cieľom environmentálnej prioritnej oblasti je ochrana životného prostredia s dôrazom na zefektívnenie a skvalitnenie environmentálnej infraštruktúry a starostlivosti o životné prostredie.

Návrh strategického dokumentu počíta s podporou nemotorovej dopravy, budovaním oddychových zón, budovaním náučných chodníkov, zvýšením energetickej efektívnosti budov, skvalitnením verejných služieb, vybudovaním zberného dvora, rozšírením riadenej skládky, budovaním infraštruktúry pre zber a nakladanie s biologicky rozložiteľným odpadom, revitalizáciou plôch vegetácie, rekultiváciou a obnovou degradovaných objektov a plôch, ako aj so zvyšovaním podielu vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva, zlepšením komunikácie medzi mestom a obyvateľstvom, zavádzaním inovatívnych prvkov u zamestnávateľov, využívaním zdrojov financovania z EÚ, podporou prílevu investícií, vytváraním nových pracovných príležitostí a pod.

Uvedené skutočnosti by sa mali prejaviť postupným zvyšovaním celkovej úrovne v pracovnom prostredí, službách, zdravotníctve a sociálnej starostlivosti, školstve a vzdelávaní, kultúre, športe, bývaní, spoločenskom dianí, verejnom poriadku a bezpečnosti atď..

Strategický dokument predpokladá zvyšovať povedomie obyvateľov v oblasti nakladania s komunálnymi odpadmi, o potrebe triedeného zberu komunálnych odpadov, či o prínose jeho

zhodnocovania a negatívach jeho zneškodňovania. Mesto sa zaväzuje minimálne jedenkrát do roka využiť kampane a osvetové činnosti vedúce k podporu triedeného zberu s využitím letákov, web stránky, seminárov, prednášok, mestských novín, oznamov na úradných tabuliach.

Negatívne vplyvy PHSR mesta Zlaté Moravce na životné prostredie môžu byť spojené s realizáciou tých opatrení, ktoré budú mať investičný charakter. Možno v budúcnosti predpokladať určité vplyvy na pôdu v podobe záberu poľnohospodárskych pozemkov na stavebné účely, pokiaľ nové aktivity budú lokalizované do takýchto lokalít. Na týchto plochách môže potom dôjsť, v závislosti od konkrétnej výstavby, k určitému negatívnemu ovplyvneniu bioty, pôd, horninového prostredia, vôd, ovzdušia, obyvateľstva, krajinnej štruktúry a pod., ktorého charakter, lokalizáciu ani rozsah v súčasnosti nie je možné vymedziť, na úrovni strategického dokumentu, akým je PHSR, sú dopady, vrátane negatívnych, len načrtnuté. Strategický dokument nepredpokladá nové zábery lokalít s výskytom prirodzenej vegetácie a živočíšstva. Plánované aktivity nie sú lokalizované v územiach ekologicky či kultúrno-historicky významných, naopak, strategický dokument podporuje zachovanie a ochranu všetkých hodnotných častí územia, nepredpokladajú sa preto negatívne vplyvy na chránené, či inak významné územia, národnej, ani európskej siete, ani na chránené druhy rastlín a živočíchov. V PHSR sú plne rešpektované všetky prvky územného systému ekologickej stability. Pri umiestňovaní novej zástavby budú zohľadňované pásma hygienickej ochrany a ochranné pásma existujúcich stavieb a činností. Žiadne iné negatívne vplyvy navrhovaného strategického dokumentu neboli zistené.

Konkrétnejšie vplyvy na životné prostredie vyplynú z výsledkov procesov posudzovania vplyvov na ŽP pre jednotlivé navrhované činnosti v súlade so Zákomom NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, je možné predpokladať, že **schválenie navrhovaného strategického dokumentu nebude mať negatívne dopady na životné prostredie, ani na zdravie dotknutého obyvateľstva. Naopak, posudzovaný strategický dokument má v cieľoch prispieť k podpore zveľaďovania životného prostredia a kvality života obyvateľstva Zlatých Moraviec a okolia.**

Vzhľadom na polohu mesta Zlaté Moravce, charakter posudzovaného dokumentu, ako aj jeho obsah **nie je predpoklad cezhraničných vplyvov**, vrátane vplyvov na zdravie obyvateľstva.

Opatrenia navrhnuté v posudzovanom strategickom dokumente, majú investičný alebo neinvestičný charakter, spočívajúci v tvorbe organizačných, plánovacích, inštitucionálnych, legislatívnych a programovacích postupov, plánov a činností s cieľom prevencie, eliminácie a minimalizácie možných negatívnych dopadov posudzovaného strategického dokumentu na ŽP.

Vzhľadom k tomu, že PHSR je vypracovaný na dlhšie časové obdobie, bude potrebné ho priebežne sledovať a vyhodnocovať. Proces monitorovania sa podľa samotného dokumentu bude vykonávať systematicky a priebežne počas celého trvania PHSR až po samotné ukončenie platnosti dokumentu.

X. INFORMÁCIA O EKONOMICKEJ NÁROČNOSTI (AK TO CHARAKTER A ROZSAH STRATEGICKÉHO DOKUMENTU UMOŽŇUJE)

Projekty uvedené v PHSR mesta Zlaté Moravce budú realizované predovšetkým z:

I. Riadne zdroje finančného zabezpečenia

I.A Verejné zdroje

- a) štátny rozpočet vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev (dotačné tituly jednotlivých rozpočtových kapitol ministerstiev, príp. Úradu Vlády SR);
- b) štátne účelové fondy (Envirofond, Štátny fond rozvoja bývania, Recyklačný fond);
- c) rozpočet vyšších územných celkov (VÚC Bratislava);
- d) rozpočet obcí a miest (vlastné zdroje).

- c) rozpočet vyšších územných celkov (VÚC Bratislava);
- d) rozpočet obcí a miest (vlastné zdroje).

I.B Iné zdroje

- e) prostriedky fyzických osôb;
- f) prostriedky právnických osôb;
- g) úvery;
- h) príspevky medzinárodných organizácií;
- i) prostriedky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi (Nórsky finančný mechanizmus, bilaterálne dohody, Švajčiarsky finančný mechanizmus);
- j) iné prostriedky, ak to ustanoví osobitný predpis.

II. Doplnkové zdroje finančného zabezpečenia

k) finančné prostriedky z EÚ v programovom období 2015 – 2025, tzv. európske štrukturálne a investičné fondy („EŠIF“), určené hospodársky zaostalým regiónom (ktoré podľa ukazovateľov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vykazujú nižšiu úroveň rozvoja, ako je priemerná úroveň EÚ) a regiónom s nepriaznivou štruktúrou zamestnanosti a podnikateľského prostredia. Priradenie jednotlivých projektových zámerov k programovej štruktúre (EŠIF) je indikatívne a bude sa upresňovať po schválení jednotlivých operačných programov v akčných plánoch.

Indikatívny finančný plán na hospodársku politiku počíta spolu za celé obdobie (2015 – 2025) so sumou 10 350 010 eur, na oblasť sociálna politika 26 085 000 eur a na environmentálnu oblasť 8 400 000 eur.

XI. ZOZNAM RIEŠITEĽOV A ORGANIZÁCIÍ, KTORÉ SA PODIEĽALI NA VYPRACOVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Mgr. Erika Kočícká, PhD., KEEP

Študentská 22, 960 01 Zvolen

odborne spôsobilá osoba pre posudzovanie vplyvov na ŽP, zapísaná v zozname pod číslom 352/2003 – OPV

Mgr. ERIKA KOČICKÁ, PhD., KEEP
Študentská 22
960 01 ZVOLEN
Tel.: +421 905 581 860
ICO: 34 394 567, DIČ: 1027767433
www.KEEP.sk

.....
Kočická

Mgr. Erika Kočícká, PhD.

XII. DÁTUM A POTVRDENIE SPRÁVNOSTI A ÚPLNOSTI ÚDAJOV PODPISOM (PEČIATKOU) OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU OBSTARÁVATEĽA

V Zlatých Moravciach dňa

.....
[Signature]
PaedDr. Dušan Husár, primátor mesta